

UMEÅ UNIVERSITET

BUDGET 2025

UMEÅ UNIVERSITET

INKL. EKONOMISK PLAN 2026–2027

Typ av dokument:	Plan
Datum:	2024-06-04
Dnr:	FS 1.3.2-835-24
Beslutad av:	Universitetsstyrelsen
Giltighetstid:	2025-01-01 – 2025-12-31
Område:	Styrning, ekonomi, planering och uppföljning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Budget 2024 Umeå universitet inkl. Ekonomisk plan 2025–2026 FS 1.3.2-756-23

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Bakgrund och sammanfattning	4
1.1	Bakgrund.....	4
1.2	Sammanfattning	4
2.	Inledning.....	6
2.1	Nationella mål och uppdrag samt deras koppling till budget.....	7
3.	Ekonomisk plan för 2025–2027.....	9
3.1	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	10
3.2	Forskning och utbildning på forskarnivå	10
3.3	Universitetsgemensamma funktioner	10
3.4	Jämställdhet.....	10
3.5	Myndighetskapital	11
3.6	Satsningar i syfte att stärka forskning och utbildning.....	12
4.	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	14
4.1	Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025	14
4.2	Takbelopp och utveckling av studentantal.....	17
4.3	Fördelning av budgetramar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	17
4.3.1	Fördelning av budgetramar till fakultetsnämnder/ Lärarhögskolan 2025	18
4.3.2	Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer	20
4.3.3	Konstnärliga utbildningsområden.....	21
4.3.4	Decentraliserad utbildning.....	21
4.3.5	Fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.	23
5.	Forskning och utbildning på forskarnivå.....	24
5.1	Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för forskning och utbildning på forskarnivå 2025	24
5.2	Tilldelning av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå.....	25
5.3	Fördelning av budgetramar till forskning och utbildning på forskarnivå.....	25
5.3.1	Förändringar 2025.....	25
5.4	Övriga kommentarer	29

UMEÅ UNIVERSITET

6. Universitetsgemensamma funktioner, lokalhyra, lokalvård samt lönekostnadspåslag.....	30
6.1 Fördelning av basanslag till universitetsgemensamma funktioner 2025	31
6.1.1 Universitetsförvaltningen.....	32
6.1.2 Universitetsbiblioteket	34
6.1.3 Övrigt universitetsgemensamt	34
6.1.4 Anslag för lokaler, universitetsgemensamma funktioner	35
6.1.5 Anslag för lokalvård, universitetsgemensamma funktioner	36
6.1.6 Internrevision	36
6.1.7 Förvärv och publicering.....	37
6.2 Fördelning av universitetsgemensamma kostnader.....	37
6.3 Lokaler, internhyra och investeringar	38
6.3.1 Tomma lokaler/omställningsreserv	38
6.3.2 Investeringar	39
6.3.3 Tillämpning av internhyra.....	39
6.3.4 Preliminär internhyra 2026–2027	39
6.4 Lokalvård	40
6.5 Lönekostnadspåslag	40
Bilaga 1. Sammanställning av fördelade anslag år 2025.....	41

UMEÅ UNIVERSITET

1. Bakgrund och sammanfattning

1.1 Bakgrund

Dokumentet utgör universitetsstyrelsens beslut om budget för Umeå universitet för 2025 samt ekonomisk plan för 2026–2027. Dokumentet beskriver universitetets ekonomiska plan för 2025–2027, nationella mål och uppdrag samt deras koppling till budgeten för år 2025, samt redovisar budgetramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå samt universitetsgemensamma funktioner.

1.2 Sammanfattning

En viktig förutsättning för både budget och verksamhetsplanering är vad som hittills är känt om de resurser som Umeå universitet disponerar samt prognostiserade kostnadsförändringar under kommande år. I likhet med tidigare år finns ett antal osäkerhetsfaktorer i upprättandet av budget för år 2025 men generellt förväntas inga stora anslagsökningar till Umeå universitet under år 2025, vilket innebär att föreliggande budget för Umeå universitet kan beskrivas som en stram budget.

I avsnittet för **ekonomisk plan för 2025–2027** anges att inriktningen inför perioden är att fortsätta nyttja årliga befintliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet, samt att beakta förväntade kostnadsökningar till följd av bland annat inflationsnivån, ökade lönekostnader och övriga förväntade kostnads- och intäktsförändringar de närmaste åren. Inför år 2025 är målet att nå de universitetsövergripande målnivåer för myndighetskapital som universitetsstyrelsen har fastställt för perioden 2023–2025 och att dessa inte underskrids för universitetet som helhet. Inriktningen är att nå denna målsättning genom att vidta flera åtgärder i enlighet med avsnitt 3.5.

Budgetramarna inom **utbildning på grundnivå och avancerad nivå** till fakulteter och Lärarhögskolan är 41,1 miljoner kronor högre 2025 jämfört med 2024 (+2,5 procent). Ökningen består både av indexreglering för 2025 och anslagsökning till följd av höjt ersättningsbelopp för utbildningsområdena naturvetenskap och teknik. I den totala ökningen ingår också minskning om totalt 20,0 miljoner kronor till följd av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå, som upphörde redan år 2023, nu får genomslag i den totala budgetramen genom reducerad budgetram för Samhällsvetenskaplig fakultet och Lärarhögskolan. För att fortsätta stimulera fakulteter och Lärarhögskolan till ökad studentvolym ges möjlighet för fakulteter och Lärarhögskolan att överstiga sin budgetram med upp till 4 procent även under 2025. Tillsammans med flera andra vidtagna åtgärder är målsättningen att därigenom minska underskridandet av takbeloppet år 2025–2026 för att år 2027 överstiga takbeloppet.

Budgetramarna inom **forskning och utbildning på forskarnivå** ökar med 44,1 miljoner kronor 2025 jämfört med 2024 (+3,4 procent). Ökningen består i sin helhet av indexreglering för 2025. I budget år 2025 sker utökning av anslag för rektors strategiska resurs, Arctic five och Curiosum samt tilldelning till forskningsstöd inom Artificiell intelligens (AI) i enlighet med universitetsstyrelsens beslut. Utökningarna finansieras delvis genom reducerad indexjustering till fakulteter, Lärarhögskolan, med flera. I avvaktan på resultatet av den utvärdering som kommer att genomföras av satsningen på uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som

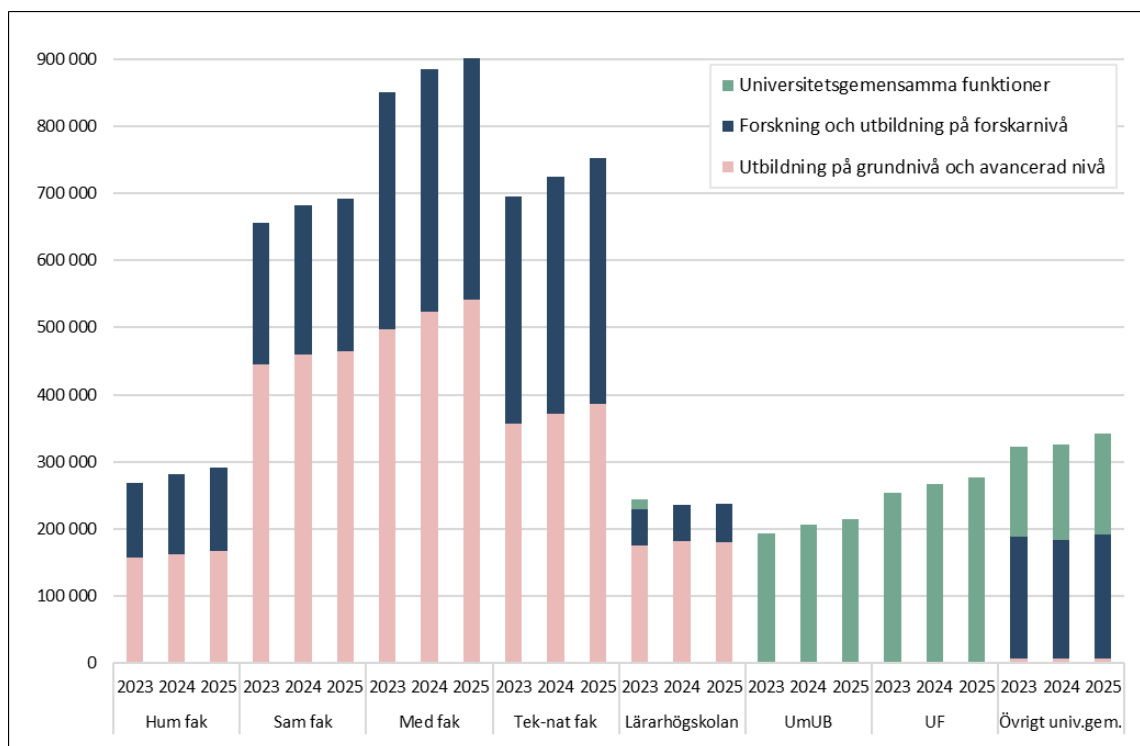

UMEÅ UNIVERSITET

KC-utredningen och som hanteras av UMARTS, pausas tilldelningen av anslag till satsningen år 2025. Avseende universitetsstyrelsens satsning på forskning med Artificiell intelligens kommer en halvtidsuppföljning av satsningen att inledas under år 2024.

Budgetramarna inom **universitetsgemensamma funktioner** är 26,4 miljoner kronor högre 2025 jämfört med 2024 (+4,3 procent). Några större satsningar inom området är fortsatt förstärkning av stöd till studenter med funktionsnedsättning, IT-strategiska satsningar och licenskostnader för bland annat universitetets bibliometriska analysverktyg, samt fortsatt utökning av Bildmuseets anslag i syfte att skapa stabila ekonomiska förutsättningar. Internhyran höjs med 5,6 procent med anledning av bland annat ökat konsumentprisindex och ökade investeringar. Trots höjningen prognosticeras ett underskott av internhyran år 2025. Lönekostnadspåslaget (LKP) på lönekostnader för år 2025 höjs med 0,5 eller 1,5 procentenheter beroende på åldersgrupp för personer födda före 1988. De ökade nivåerna av lönekostnadspåslaget år 2025 baseras på införandet av Kåpan Flex som är en del av det statliga tjänstepensionsavtalet.

Figur 1. Fördelning av budgetramar år 2023–2025 till fakulteter, Lärarhögskola, Universitetsbibliotek, Universitetsförvaltning och Övrigt universitetsgemensamt (tkr).

UMEÅ UNIVERSITET

2. Inledning

Umeå universitets vision, verksamhetsplanering och budget utgör tillsammans de strategiska och planeringsmässiga utgångspunkterna för att säkerställa att universitetet bedriver forskning och utbildning av hög kvalitet. Som grund för budgetarbetet, och för all övrig verksamhetsplanering vid Umeå universitet, finns visionsdokumentet *Vision för Umeå universitet*. Visionen är formulerad i tre övergripande utvecklingsområden: *Umeå universitet tar framtidsansvar*, *Kunskapsutveckling i samspel* samt *Konkurrenskraft och stolthet*. Universitetsstyrelsen fastställde visionsdokumentet år 2019 och därmed också basen för en långsiktig verksamhetsplanering vid universitetet, omfattande treårscykler, där utgångspunkten är att arbeta med tillitsbaserad styrning. Utifrån visionen har rektor fattat beslut om *Verksamhetsplan 2023–2025 Umeå universitet*.

All verksamhetsplanering sker inom de ekonomiska ramarna och vid eventuell konflikt mellan mål och medel avgör medlen, det vill säga ekonomin sätter gräns för måluppfyllelsen. Detta anges i de *Ekonomistyrregler* som universitetsstyrelsen fastställde i april år 2022. Ekonomistyrreglerna tydliggör huvudprinciper för ekonomistyrning inom universitetet, samt ansvar och befogenheter för universitetets chefer gällande ekonomi.

Utgångspunkten för budgetarbetet har varit föregående års budgetramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå, samt universitetsgemensamma funktioner, justerat med angiven indexnivå för 2025 enligt 2024 års ekonomiska vårproposition (prop. 2023/24:100). Därtill har vissa justeringar genomförts, exempelvis har budgetramarna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå reducerats med 20 miljoner kronor, se avsnitt 4.3.1, och ett effektiviseringskrav med cirka 4 miljoner kronor lagts för universitetsgemensamma funktioner, se avsnitt 6.1.

Universitetsstyrelsen beslutar om budgetramar för 2025 samt preliminära ramar för åren 2026–2027 innan regeringen presenterar budgetpropositionen för år 2025. Det finns därför ett antal osäkerhetsfaktorer i upprättandet av budget för år 2025. Till exempel finns osäkerheter kring eventuella ytterligare besparingar liknande den som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2024, då en generell besparing genomfördes inom statsförvaltningen.

Universitetsstyrelsen ger därför rektor delegation att fatta tilläggsbeslut om budget utifrån eventuellt tillkommande eller avgående medel i kommande budgetproposition. I de fall budgetpropositionen innebär betydande förändringar mot föreliggande budgetförslag ska ärendet behandlas av universitetsstyrelsen. I det fall regeringen föreslår besparingar i budgetpropositionen inför 2025, kommer besparingarna att minska budgetramar år 2025 för fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket och Övrigt universitetsgemensamt.

Utifrån universitetsstyrelsens beslut om budgetramar för år 2025 fattar rektor detaljbeslut om fördelning till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning, övrig universitetsgemensam verksamhet samt Universitetsbiblioteket för budgetåret 2025.

UMEÅ UNIVERSITET

2.1 Nationella mål och uppdrag samt deras koppling till budget

I tabell 1 visas de mål och uppdrag som regeringen har gett Umeå universitet via regleringsbrev samt deras koppling till budget 2025. Eftersom regleringsbrevet från regeringen för 2025 delges universitetet i december 2024, kan justeringar komma att ske. Med ordinarie anslag avses att hantering sker inom ramen för beviljat anslag på respektive organisatorisk nivå (universitetsgemensam, fakultetsgemensam/motsvarande samt institutionsgemensam/motsvarande) och att uppdraget prioriteras i verksamhetsplaner på samtliga nivåer.

Tabell 1. Nationella uppdrag samt deras koppling till budget 2025 (tabellen fortsätter på nästa sida).

Mål/nationellt uppdrag	Koppling till budget 2025
Universitetsövergripande	
Informationssäkerhet ¹⁾	Ordinarie anslag
Åtgärder för att minska missbruk av uppehållstillstånd för studier	Ordinarie anslag
Idébanksmedel	Särskilda medel, ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1
Innovationskontor	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Jämställdhetsintegrering ¹⁾ inkl. verka för jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer	Ordinarie anslag
Behovsanalyser till grund för beslut om utbildningsutbud inkl. Livslångt lärande ¹⁾	Ordinarie anslag, Avsnitt 4.1 och 4.3.1
Samverkan om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården ¹⁾	Ordinarie anslag för berörda fakulteter, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Stärka studenthälsan	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 1. Nationella uppdrag samt deras koppling till budget 2025 (fortsättning från föregående sida).

Mål/nationellt uppdrag	Koppling till budget 2025
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Arbetsintegrerad lärarutbildning ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Kompletterande utbildning för personer med utländsk utbildning ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Lärarutbildning i minoritetsspråk ¹⁾ och lektorat i samiska	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1
Korta kurser, utvecklas för yrkesverksamma med inriktning mot grön omställning, batterier och teknik	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1
Utbildning av läkare ¹⁾	Ordinarie anslag för medicinsk fakultet, avsnitt 4.3.1
Decentraliserad utbildning div vårdkompetenser	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1
Decentraliserad läkarutbildning	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Utbildning i meänkieli och samiska ¹⁾	Ordinarie anslag för humanistisk fakultet, avsnitt 4.3.1
Kulturskolekliv, utveckling av utbildning av relevans för kulturskolan ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Stärka sjukhusfysikerutbildningen	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, se avsnitt 4.1
Utveckling av VFU i lärarutbildningen, försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor inom lärar- och förskollärarytbildningar ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Öka tillgång till VFU i vårdutbildningar	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Vidareutbildning av obehöriga lärare	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Forskning och utbildning på forskarnivå	
Forskningsanknytning - polisutbildningen	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter, avsnitt 5.1
Öppen vetenskap - utveckla arbetet ¹⁾	Ordinarie anslag, avsnitt 6.1
Praktiknära forskning, samverkan skola och högskola	Ingår i anslag 2.64 Särskilda utgifter

¹⁾ Nationella uppdrag som framgår av regleringsbrev för budgetåret 2024.

UMEÅ UNIVERSITET

3. Ekonomisk plan för 2025–2027

Universitetsstyrelsens beslutade mål är att Umeå universitet i så hög grad som möjligt årligen ska nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Inriktningen i den ekonomiska planen för 2025 samt för perioden 2026–2027 är att nå denna målsättning, samtidigt som en viktig förutsättning, för både verksamhetsplanering och budget, är vad som hittills är känt om de resurser som Umeå universitet disponerar samt prognostiserade kostnadsförändringar under kommande år. Med de senaste årens ekonomiska underskott har universitetets myndighetskapital minskat till 817 miljoner kronor, vilket motsvarar 15 procent av årets kostnader (2022: 20 procent). Nivån innebär att myndighetskapitalet närmar sig intervallet 9–12 procent, vilket är universitetets målsättning, se avsnitt 3.5 för mer information.

Mot denna bakgrund är inriktningen inför perioden 2025–2027 att fortsätta nyttja årliga befintliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet, samt att beakta förväntade kostnadsökningar till följd av bland annat inflationsnivån, ökad lönerrevision och övriga förväntade kostnads- och intäktsförändringar de närmaste åren. Sammanfattningsvis är bedömningen att Umeå universitet inför år 2025 har en god beredskap och finansiell styrka för att kunna hantera en situation med eventuellt minskade intäkter och/eller ökade kostnader.

I tabell 2 framgår universitetets ekonomiska plan för perioden 2024–2027 (inklusive utfall för 2023) som utgår ifrån lämnade uppgifter i budgetunderlaget för Umeå universitet 2025–2027. Prognosen för 2024 är inte uppdaterad utifrån ekonomisk prognos efter tertial 1 2024. Beloppen för åren 2025–2027 är i fasta priser enligt 2024 års prisnivå, det vill säga har inte justerats med index.

Tabell 2. Totala intäkter och kostnader 2023–2027 (tkr) enligt budgetunderlaget för Umeå universitet perioden 2025–2027. Uppgifter för 2025–2027 anges i 2024 års prisnivå.

Total budget, tkr	År 2023 Årets resultat	År 2024 Prognos	År 2025 Beräknat	År 2026 Beräknat	År 2027 Beräknat
Intäkter	5 158 790	5 307 627	5 322 944	5 324 339	5 345 965
Kostnader	5 344 451	5 423 037	5 401 894	5 362 572	5 362 572
Årets kapitalförändring/ årets resultat	-185 661	-115 410	-78 950	-38 233	-16 607
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	816 991	701 581	622 632	584 399	567 792

Beloppen i följande avsnitt i budgetdokumentet har justerats med index enligt 2024 års ekonomiska vårproposition (prop. 2023/24:100). Indexjustering för 2025 är 3,43 procent (2024: 3,50 procent). I vårpropositionen framgår inte index för år 2026 och år 2027. Indexjustering för dessa år utgår ifrån regeringens preliminära uppgifter: 2,17 procent för år 2026 respektive 1,70 procent för år 2027.

UMEÅ UNIVERSITET

3.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Frågan om genomförandet av utbildningsuppdraget med tillhörande diskussion om studentantal och genomströmning är en av Umeå universitets stora utmaningar de kommande åren. Både universitetsstyrelse, universitetsledning samt fakultet och Lärarhögskolan har aktivt diskuterat frågan och flera åtgärder har vidtagits både på kort och lång sikt. Umeå universitet siktar de närmaste åren på att öka antalet helårsstudenter och helårsprestationer så att regeringens uppdrag för utbildning nås (takbeloppet). Ytterligare information finns i avsnitt 4.2. Andra utmaningar är att tillgodose utbildningsbehovet av bland annat läkare och sjuksköterskor i norra sjukvårdsregionen samt även lärare och ingenjörer.

3.2 Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskningsinfrastruktur är en fortsatt viktig inriktning kommande år. Målsättningen är att på ett resurseffektivt sätt öka nyttjande av forskningsinfrastrukturer och möjliggöra synergier mellan dessa, samt att få en övergripande samordning av tillgängliga forskningsinfrastrukturer vid både Umeå universitet och nationellt. Det är också viktigt att fortsatt stärka forskningens konkurrenskraft, bland annat när det gäller högciterade publikationer och externa medel. Ytterligare en viktig inriktning är hanteringen av forskningsdata. Övergången till öppen vetenskap är ett utmanande och strategiskt viktigt område för lärosäten både nationellt och internationellt. Ett viktigt område är även att möta den ökade efterfrågan på forskning, utbildning och samverkan av relevans för den gröna samhällsomvandlingen i norra Sverige.

3.3 Universitetsgemensamma funktioner

För perioden 2025–2027 ska universitetet identifiera, värdera och hantera risker för att universitetet inte utvecklas i en riktning som går mot Umeå universitets fastställda vision samt risker för allvarliga eller återkommande regelöverträdelser. Detta sker till huvudsaklig del inom ramen för arbetet med värdegrund, inom säkerhetsarbetet samt inom arbetet med intern styrning och kontroll. Under år 2025 kommer universitetets arbete för att främja och värna den akademiska friheten och autonomi fortsatt att vara högt prioriterat. Att fortsätta tillvarata den nya teknikens möjligheter i form av bland annat digitalisering och att fortsatt aktivt bidra till omställningen av Sverige till ett hållbart samhälle är också prioriterade inriktningar under kommande år.

3.4 Jämställdhet

Alla statliga lärosäten har ett regeringsuppdrag att fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. I Umeå universitets fastställda [Inriktning för jämställdhetsintegrering 2022–2025](#) anges två övergripande mål och de problemområden som universitetet har identifierat inom samtliga jämställdhetspolitiska mål. Problemområdena pekar på brister som behöver åtgärdas vid Umeå universitet för att uppnå ett jämställt universitet och på så vis bidra till ett jämställt samhälle.

Det är strategiskt viktigt att jämställdhetsarbetet integreras i budgetarbetet för att jämställdhetsperspektivet ska få genomslag i universitetets egen verksamhet. Bedömningen är därför att Umeå universitet ska fortsätta utveckla arbetet med jämställdhetsbudgetering i budgetprocessen under år 2025, bland annat med koppling till det arbete som genomförs inom

UMEÅ UNIVERSITET

ramen för universitetets anslutning till länsstrategin ”Ett jämställt Västerbotten – en regional strategi 2023–2030” och till de identifierade problemområdena i universitetets inriktning för jämställdhetsintegrering.

I samråd med fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Personalenheten ska Planeringsenheten fortsätta diskutera och utveckla arbetssätt för jämställd resursfördelning som är integrerad i verksamhetens årliga budgetarbete.

3.5 Myndighetskapital

Myndighetskapital utgörs av samlade ekonomiska resultat från tidigare år och ska ingå i verksamhetsplanering och budgetering på samma sätt som övriga medel. I myndighetskapitalet ingår inte oförbrukade bidrag, det vill säga externa bidrag som erhållits men ännu inte hunnit användas.

Umeå universitet har som mål att det samlade myndighetskapitalet ska ligga på en viss nivå gällande andel av årets kostnader. Umeå universitet redovisade 2023 ett underskott på 186 miljoner kronor (2022: -24 mnkr). Underskottet innebär att det samlade myndighetskapitalet minskade till totalt 817 miljoner kronor per 2023-12-31, vilket motsvarar 15 procent av 2023 års kostnader (2022: 20 procent). Nivån överstiger därmed målsättningen att vara i intervallet 9–12 procent.

I juni 2022 beslutade universitetsstyrelsen om universitetsövergripande målnivåer för myndighetskapitalet för perioden 2023–2025, se tabell 3. Forskningsprojekt är nästan alltid fleråriga, varför den procentuella nivån är högre för verksamhetsgrenen Forskning och utbildning på forskarnivå. Eftersom det också kan finnas en viss osäkerhet i förväntade erhållna forskningsbidrag kan det i vissa situationer vara motiverat med en högre nivå på myndighetskapitalet inom denna verksamhetsgren. Målnivåer för kommande verksamhetsplaneringsperiod 2026–2028 kommer att beredas inför budget 2026.

Tabell 3. Universitetsövergripande målnivåer för myndighetskapital 2023–2025 (andel av kostnader).

	Universitetsövergripande målnivå för myndighetskapital 2023–2025
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	9%
Forskning och utbildning på forskarnivå	12%
Övrig verksamhet	9%

Med syfte att det ska finnas en flexibilitet som underlättar för flerårig planering har det tidigare angetts span för målnivåer för myndighetskapital för perioden 2023–2025. Inför planeringsperiodens sista år 2025 är målet att vidta åtgärder så att fastställda målnivåer för Umeå universitets myndighetskapital nås och inte underskrids för universitetet som helhet, varför flera åtgärder planeras.

- **Rekommendation om åtgärder i syfte att nå målnivån om myndighetskapital och att dessa inte underskrids år 2025 för Umeå universitet som helhet.** I samråd med fakulteter/motsvarande bör åtgärder vidtas så att målnivåerna nås och inte underskrids år 2025. Ett viktigt styrverktyg i detta arbete är den budget som kommer att fastställas vid samtliga organisatoriska nivåer inför år 2025. Budgeten ska anpassas

UMEÅ UNIVERSITET

utifrån rådande ekonomisk situation och användas som ett ekonomiskt styrverktyg för att uppnå både ekonomiska mål och verksamhetsmål. För hela Umeå universitet är det angeläget att minska differenserna mellan kostnader respektive intäkter år 2025, med inledning redan under år 2024. I rektors detaljbeslut om budget 2025 fastställs inriktning av åtgärder i syfte att nå målnivåer om myndighetskapital år 2025 för universitetet som helhet och att dessa inte underskrids.

- **Indrag av positivt ekonomiskt resultat pausas.** Mot bakgrund av den tidigare ökade nivån på myndighetskapitalet beslutade rektor år 2018 att genomföra ett indrag av positivt ekonomiskt resultat till universitetsgemensam nivå. Nivåer för indrag och gränser för myndighetskapital har sedan dess justerats och för perioden 2024–2025 pausas indrag av positivt ekonomiskt resultat med anledning av rådande ekonomisk situation. Nytt ställningstagande tas inför nästa treåriga verksamhetsplaneringsperiod.
- **Fördjupade dialoger.** Universitetets ekonomiska utveckling i allmänhet, samt fakulteternas, Lärarhögskolans, Universitetsbibliotekets och Universitetsförvaltningens ekonomiska utveckling i synnerhet, planeras även fortsättningsvis tas upp i dialog mellan universitetsledning och ledning för fakulteter/motsvarande. Vid dialogerna kommer rekommenderade åtgärder att särskilt diskuteras utifrån angiven inriktning i rektors detaljbeslut om budget 2025. Fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket och Universitetsförvaltningen rekommenderas att även ha fokus på denna fråga i sina dialoger med institutioner och enheter.

3.6 Satsningar i syfte att stärka forskning och utbildning

Umeå universitet har beslutat om två större insatser för att stärka forskning och utbildning vid universitetet.

Den första satsningen beslutades av rektor i april 2020. Denna forskningssatsning avsåg åren 2020–2024 (dnr FS 1.3.2-2250-18). Totalt omfattade denna satsning 135 miljoner kronor, där den huvudsakliga målsättningen var att öka forskningsvolymen vid Umeå universitet. Inga ytterligare medel betalas ut till fakulteter/motsvarande för denna satsning från och med år 2025. Enligt plan avsätts forskningsanslag till och med år 2030 för att finansiera satsningen fullt ut.

Den andra satsningen syftar till att bidra till att nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. I april 2021 fastställde universitetsstyrelsen inriktning och omfattning för satsningen *Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning* (dnr FS 1.1-386-21). Satsningen omfattar totalt 315 miljoner kronor för perioden den 1 juli 2021 till den 31 december 2025. Satsningen finansieras genom nyttjande av myndighetskapital på universitetsgemensam nivå, det vill säga ett universitetsgemensamt underskottskonto. För perioden 2021–2023 har den största delen av insatserna finansierats med myndighetskapital, 167 av 170 miljoner kronor. Detta innebär att 3 miljoner kronor återstår att finansiera för perioden 2021–2023.

UMEÅ UNIVERSITET

Insatserna omfattar 40 olika aktiviteter inom åtta områden som framgår av tabell 4. Finansieringen för de flesta insatser upphör den 31 december 2025. Några av dem har bedömts eventuellt behöva fortsatt finansiering. Beredning om finansiering kommer fortgå inför budget 2026 och dessa aktiviteter ska ställas mot befintlig verksamhet samt att universitetets ekonomiska läge och tillgängliga resurser kommer att vägas in. Följande aktiviteter är aktuella för vidare beredning:

- Forskningsdatahantering
- E-arkiv
- Utveckla beslutsstödsystem
- Förstärkt forskningsstöd med fokus på EU-finansiering
- Ekonom/utredare 50 procents tjänst
- Stöd vid ansökan till EUI (European Universities Initiative)

För övriga aktiviteter, inom ramen för satsningen, upphör finansieringen efter år 2025.

Om Umeå universitets samlade myndighetskapital minskar till under tio procent av årets kostnader ska rektor återkomma till universitetsstyrelsen med förslag på åtgärder. Det kan exempelvis vara begränsningar i vilken omfattning fakulteter/motsvarande får nyttja myndighetskapital, indrag av myndighetskapital eller att anslagsmedel behålls för att finansiera denna satsning. I tabell 4 framgår budgeterad medelfördelning per år och område.

Tabell 4. Fördelning av medel mellan område och år för Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning 2021–2025 (tkr).

Område	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Totalt
Arktisk forskarskola med inriktning mot hållbar utveckling	2 172	8 177	8 187	8 687	6 017	33 240
Förstärkning av utbildning	5 000	15 001	15 001	15 001	9 998	60 001
Satsning på digitalisering ¹	11 010	7 467	9 630	18 268	16 268	62 643
Satsning på infrastruktur	500	5 017	6 699	6 167	6 166	24 549
Stärka synlighet och varumärke	0	3 800	4 300	4 300	2 800	15 200
Stärkt kompetensförsörjning	6 533	15 000	15 000	15 000	8 467	60 000
Stärkt pedagogisk utveckling, stöd och tillgänglighet	1 250	6 100	6 539	5 495	3 844	23 228
Övriga insatser ²	743	8 285	9 008	9 552	8 551	36 139
Totalsumma	27 208	68 847	74 364	82 470	62 111	315 000

1) Digitalisering omfattar bl. a. följande aktiviteter; projekt Forskningsdatabashantering, e-arkiv, IT-säkerhet, Office 365, ärendehanteringssystem, licenshantering, utveckla beslutsstödsystem, stöd gällande GDPR, m.m.

2) Övriga insatser omfattar UMU-gemensamma forskningsinsatser (spetsrekryteringar, prioriterade forskningsområden, EU OH Nobel ERC, m.m).

UMEÅ UNIVERSITET

4. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

4.1 Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025

Under anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå beräknas all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för Umeå universitet.

Nedan anges regeringens aviserade förändringar inför budget 2025 med utgångspunkt i budgetpropositionen för 2024 samt 2024 års ekonomiska vårproposition. Belopp anges i 2024 års prisnivå om inget annat anges.

- **Indexreglering** av anslag motsvarande 3,43 procent 2025 (2024: 3,50 procent). För år 2026 och 2027 baseras budgetramarna på preliminära beräkningar (indexökning 2026: 2,17 procent och 2027: 1,70 procent).
- Anslaget för **livslångt lärande** indexregleras år 2025. Inför budget 2024 gjordes en översyn av fördelningen av medlen till fakulteter och Lärarhögskolan, fördelningen kvarstår även år 2025. Se ytterligare kommentarer i avsnitt 4.3.1.1. Det finns en osäkerhet om regeringen kommer att bevilja medel för livslångt lärande till universitet och högskolor år 2025.
- Satsningen på **utbildning i hela landet** upphör år 2025. För 2024 tilldelades 2,2 miljoner kronor till Umeå universitet för ändamålet, i budget 2025 har ingen minskning av budgetram gjorts till följd av satsningens upphörande.
- För satsningen på **ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik** ökas anslaget med 4,3 miljoner kronor år 2025. Medlen inom Umeå universitet har fördelats till fakulteter och Lärarhögskolan enligt samma princip som i budget 2024, det vill säga utifrån utfallet av antal helårsstudenter inom områdena naturvetenskap och teknik för perioden 2021–2023. Från och med 2026 beräknas anslaget öka med ytterligare 4,5 miljoner kronor.
- Umeå universitets takbelopp anges år 2025 minska till följd av beslutade, föreslagna och aviserade reformer med totalt -14 588 tusen kronor. Minskningen specificeras inte ytterligare och det är således osäkert vad denna minskning innehåller. Regeringen har också aviserat en planerad omfördelning av takbelopp mellan lärosätena och en minskning av lärosätenas totala takbelopp med preliminärt 100 miljoner kronor. Ingen ytterligare mer specifik information har ännu presenterats. I budget för Umeå universitet år 2025 har därför inte någon minskning av takbeloppet gjorts på grund av detta. Om Umeå universitet till följd av detta skulle överskrida sitt takbelopp år 2025 har universitetet ett anslagssparande (underproduktion) med 144 miljoner kronor som kan finansiera överskridandet.

Från och med år 2023 har regeringen infört ett nytt offentligt **omställningsstudiestöd** i syfte att stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden. Införandet sker stegvis för att vara fullt

UMEÅ UNIVERSITET

utbyggt år 2026. I budgetpropositionen för 2024 anges att med omställningsstudiestödet kan efterfrågan på utbildning bland yrkesaktiva öka och det är viktigt att det finns ett relevant, kvalificerat och effektivt utbildningsutbud som kan erbjudas till personer i behov av omställning och fortbildning. Vidare anges att regeringen följer utvecklingen av reformen för att bedöma behovet av ytterligare åtgärder, till exempel förändringar i resurstilldelningssystemet, för att utveckla ett sådant utbildningsutbud. Än så länge har regeringen inte presenterat några förändrade budgetramar för universitet och högskolor till följd av detta. Med denna bakgrund genomförs inga förändringar i budget för Umeå universitet år 2025 på grund av omställningsstudiestödet.

År 2023 minskade Umeå universitets anslag med 20,4 miljoner kronor till följd av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes år 2021 upphörde. I takbeloppet för Umeå universitet år 2025 som framgår av tabell 5 ingår denna reducering. I syfte att motverka en inbromsning av aktiviteter för att öka studentantalet har Umeå universitet i budget år 2023 och 2024 inte fördelat ut minskningen till fakulteter och Lärarhögskolan. Differensen har finansierats genom regeringens möjligheter att spara takbeloppsutrymme mellan åren. Inför år 2025 har justering genomförts och budgetramarna till fakulteter och Lärarhögskolan har reducerats med 20 miljoner kronor. Fördelning och beräkning framgår i avsnitt 4.3.1.

I övrigt kvarstår fastställd fördelningsmodell och genomförda omfördelningar i budget år 2023 under perioden 2023–2025, i enlighet med universitetsstyrelsens beslut. Syftet är att ge ökad förutsägbarhet och långsiktighet till verksamheten, se vidare i avsnitt 4.3.1.

I tabell 5 anges resurstilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, inklusive takbelopp och särskilda medel (anslag 2:65) att disponeras av Umeå universitet år 2025. Enbart anslag som ingår i Umeå universitets regleringsbrev för år 2024 ingår. Anslag som tilldelas universitetet via andra regleringsbrev, såsom till exempel 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor specificeras därmed inte.

Tabell 5. Resurstilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025 (tkr).

RESURSTILDELNING UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget 2025 tkr	Budget 2024 tkr ¹⁾	Budget 2025 jmf 2024	
			tkr	%
Takbelopp	1 703 702	1 647 203	56 499	3,4%
Särskilda medel (anslag 2:65)				
Decentraliserad läkarutbildning	6 995	6 763	232	3,4%
Övrig decentraliserad utbildning	13 467	13 020	447	3,4%
Decentraliserad vårdutbildning	9 078	8 777	301	3,4%
Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 860	2 765	95	3,4%
Lärarytelse i minoritetsspråk	4 808	4 649	159	3,4%
Idébanksmedel	1 000	1 000	0	0,0%
Medel till sjukhusfysikerutbildning	1 564	1 512	52	3,4%
Stärkt studenthälsa	1 346	1 302	45	3,4%
Korta kurser	2 586	2 500	86	3,4%
Summa	1 747 406	1 689 491	57 915	3,4%

¹⁾ Jämförelsesiffror har uppdaterats enligt Regleringsbrev 2024 avseende Umeå universitet.

UMEÅ UNIVERSITET

Regeringens förslag till budgetramar år 2025 erhålls först i budgetpropositionen för år 2025 som presenteras hösten 2024. Till följd av detta har utgångspunkt för beräkning av takbeloppet för år 2025 varit angiven resurstilldelning enligt regleringsbrev för år 2024 justerat med indexnivå för år 2025 (3,43 procent).

Inom anslag 2:65 Särskilda medel för universitet och högskolor ingår för Umeå universitet nedanstående poster i budget år 2025.

- Anslag till **decentraliserad läkarutbildning** motsvarande 6 995 tusen kronor, **övrig decentraliserad utbildning** motsvarande 13 467 tusen kronor och **decentraliserad vårdutbildning** motsvarande 9 078 tusen kronor. Anslagen specificeras under avsnitt 4.3.4.
- Bidrag till **lektorat i samiska respektive Bildmuseet** motsvarande totalt 2 860 tusen kronor (inklusive indexreglering 3,43 procent). Av summan avser 558 tusen kronor lektorat i samiska och 2 302 tusen kronor Bildmuseet. Medlen fördelas till Humanistisk fakultet.
- Anslag till **lärarytutbildning i minoritetsspråken samiska och meänkieli** motsvarande 4 808 tusen kronor (inklusive indexreglering 3,43 procent) fördelas till Lärarhögskolan.
- **Idébanksmedel** motsvarande 1,0 miljoner kronor. Posten har i tidigare års tilldelningar inte indexreglerats och därför sker ingen indexreglering heller för år 2025. Umeå universitet har i uppdragsavtal med Umeå universitet Holding AB överenskommit att bolaget utför denna verksamhet på uppdrag av universitetet.
- Medel till **sjukhusfysikerutbildning** motsvarande 1 564 tusen kronor (inklusive indexreglering 3,43 procent). Det råder idag brist på sjukhusfysiker i flera regioner. För att kunna genomföra utbildningen krävs möjlighet att utföra praktiska utbildningsmoment inom regionernas verksamhet. För att lärosätena ska kunna säkerställa regionernas medverkan i utbildningen genomför därför regeringen en särskild satsning för perioden 2023–2025 vid Umeå universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet och Göteborgs universitet. Umeå universitets anslag för utbildningen fördelas till Medicinsk fakultet.
- Medel för **stärkt studenthälsa** motsvarande 1 346 tusen kronor (inklusive indexreglering 3,43 procent). Medlen får användas för att stärka studenthälsan och bland annat möjliggöra mer preventivt arbete för att minska studenternas psykiska och fysiska ohälsa samt stärka stödet för studieovana studenter. Medlen fördelas till Universitetsförvaltningen.
- Medel för **korta kurser** motsvarande 2 586 tusen kronor (inklusive indexreglering 3,43 procent). För att förbättra möjligheterna till vidareutbildning för yrkesverksamma med specialistkompetens satsar regeringen särskilt på korta kurser för yrkesverksamma. Syftet är att medlen ska kunna bidra till att utveckla ett särskilt kvalificerat utbildningsutbud som på sikt kan ges som uppdragsutbildning eller poänggivande högskoleutbildning. Inriktningen ska vara kurser med inriktning batteri, teknik och grön omställning. Enligt budgetpropositionen 2024 fördubblas det totala anslaget i riket år 2025 jämfört med år 2024. Beräknad anslagsnivå för Umeå universitet baseras på 2024 års fördelning och universitetet är beredd på att erhålla mer medel och kommer i sådana fall att utveckla fler kurser.

UMEÅ UNIVERSITET

4.2 Takbelopp och utveckling av studentantal

Umeå universitet har under perioden 2018–2023 årligen underskridit takbeloppet för utbildningsuppdraget. Sparande av helårsstudenter och helårsprestationer kan göras upp till en maximal nivå om 15 procent av takbelopp och innebär att lärosätet får en fordran på staten som regleras när lärosätet hamnar under takbeloppet. Det finns även möjligheter till anslagssparande upp till 10 procent av takbeloppet som kan nyttjas det år universitetet överskrider takbeloppet. Universitetets tidigare ackumulerade överproduktion tog slut år 2021 och utfallen år 2021–2023 har årligen inneburit minskade intäkter. År 2023 underskreds takbeloppet med 60,0 miljoner (3,8 procent i förhållande till takbelopp) vilket innebar minskade intäkter med motsvarande belopp.

Frågan om genomförandet av utbildningsuppdraget med tillhörande diskussion om studentantal och genomströmning är en av Umeå universitets stora utmaningar de kommande åren. I samråd mellan universitetsledning och fakulteter och Lärarhögskolan har flera åtgärder vidtagits både på kort och på lång sikt. De åtgärder som vidtagits är bland annat uppdrag till fakulteter och Lärarhögskolan (dnr: FS 1.3.2-2321-22) samt kontinuerliga dialoger respektive satsningar på marknadsföring riktad till potentiella studenter i storstäder i Sverige samt i Europa. Universitetsstyrelsen har också aktivt diskuterat frågan om studentrekrytering med målet att Umeå universitets utfall av helårsstudenter och helårsprestationer framöver ska ligga i nivå med universitetets årligen anvisade takbelopp.

Fakulteter och Lärarhögskolan bör i sina budgetdokument för år 2025 ange hur den planerade utbildningsvolymen för år 2025 ser ut i relation till tilldelad budgetram för utbildning samt kort sammanfatta planerade aktiviteter år 2025 i syfte att anpassa utbildningsvolymen till tilldelad budgetram.

År 2024 prognostiseras Umeå universitet understiga takbeloppet med 29,0 miljoner kronor (1,8 procent i förhållande till takbelopp). Antalet helårsstudenter beräknas år 2024 uppgå till 17 488, vilket är en ökning med 2,4 procent jämfört med 2023. Underskridandet av takbeloppet beräknas minska år 2025–2026 för att år 2027 överstiga takbeloppet. Prognosen innehåller osäkerheter.

4.3 Fördelning av budgetramar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I tabell 7 i avsnitt 4.3.1 framgår totalram för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för år 2025 samt preliminära ramar för år 2026–2027.

Medel för utbildning inom ALF (läkarutbildning) respektive TUA (tandläkarutbildning), där universitetet transfererar medel till Region Västerbotten, ingår inte i angivna budgetbelopp för utbildning. Medel som tilldelas universitetet via anslag för särskilda utgifter (anslag 2:64) eller särskilda medel (anslag 2:65) och som inte behöver fördelas mellan fakulteter respektive Lärarhögskolan eller som avser Universitetsförvaltningen ingår inte heller.

UMEÅ UNIVERSITET

4.3.1 Fördelning av budgetramar till fakultetsnämnder/Läraryhögskolan 2025

Fakultetsnämnderna respektive Läraryhögskolan erhåller en budgetram (takbelopp) som inkluderar ersättning för samtliga kostnader. För att ge fakulteter och Läraryhögskolan långsiktiga förutsättningar infördes år 2020 treårsavräkning. Rutinen gäller för treårsperioden 2023–2025 mellan universitetsgemensam nivå och fakultet respektive Läraryhögskolan, det vill säga avräkning efter faktiskt antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR) efter utfall 2025. Fakulteter avgör själva om rutinen även bör tillämpas mellan fakultet och institutionsnivå.

För att ytterligare ge fakulteter och Läraryhögskolan ökad förutsägbarhet och långsiktighet beslutade universitetsstyrelsen inför budgetåret 2023 att fördelningsmodell och genomförda omfördelningar i budget 2023 ska kvarstå även under perioden 2024–2025. För att stimulera till ökad studentvolym ges möjlighet för fakulteter och Läraryhögskolan att överstiga sin budgetram med upp till 4 procent under perioden 2023–2025. Eftersom universitetet kan ha ett anslagssparande upp till ett värde av 10 procent av takbeloppet, kan eventuella överskridanden finansieras genom detta sparande.

Universitetets fördelningsmodell för grundutbildningsramar fastställdes inför budgetåret 2015 och ligger till grund för tilldelningen till fakulteter och Läraryhögskolan 2025. Justeringar kan endast komma att genomföras med undantaget om en fakultets eller Läraryhögskolans utfall av helårsstudenter och helårsprestationer föregående år överstiger plus/minus 4 procent i förhållande till erhållen budgetram.

Sammanställd slutavräkning av utfallet av helårsstudenter vid fakulteter och Läraryhögskolan år 2023 framgår av tabell 6. Totalt uppgår utfallet till 1 542,2 miljoner kronor. Samhällsvetenskaplig fakultet och Läraryhögskolan har en avvikelse som överstiger -4 procent (-7,7 respektive -12,9 procent). Som framgår av avsnitt 4.1 minskade Umeå universitets anslag år 2023 med 20,4 miljoner kronor till följd av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes år 2021 upphörde. Umeå universitet har till och med budget år 2024 inte gjort någon reduktion av tilldelat anslag till fakulteter och Läraryhögskolan till följd av detta. Med detta som bakgrund i kombination med fakulteternas och Läraryhögskolans svårigheter att fylla sin budgetram har i Umeå universitets budgetfördelning till fakulteter och Läraryhögskolan gjorts en reduktion med 20 miljoner kronor. Reduceringen har fördelats till Samhällsvetenskaplig fakultet och Läraryhögskolan baserat på utfallet av helårsstudenter i relation till budget år 2023, se tabell 6. Sammantaget innebär detta att budgetram år 2023 för Samhällsvetenskaplig fakultet och Läraryhögskolan minskar med -12,2 miljoner kronor respektive -7,8 miljoner kronor.

Tabell 6. Slutavräkning för fakulteter och Läraryhögskolan avseende utfall av helårsstudenter 2023 (tkr).

	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse (utfall-budget)	Avvikelse %	Justering budgetramar 2025
Humanistisk fakultet	154 123	155 461	1 338	0,9%	
Samhällsvetenskaplig fakultet	445 276	410 974	-34 302	-7,7%	-12,2
Medicinsk fakultet	491 313	478 966	-12 346	-2,5%	
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	357 223	347 351	-9 872	-2,8%	
Läraryhögskolan	171 502	149 457	-22 045	-12,9%	-7,8
Summa	1 619 437	1 542 209	-77 227	-4,8%	-20,0

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 7 anger ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025 per fakultetsnämnd och Lärarhögskolan. Totalt ökar budgetramen med 41,1 miljoner kronor år 2025 (+2,5 procent) jämfört med år 2024. Orsaken till ökningen är både indexreglering (3,43 procent) och anslagsökning till följd av höjt ersättningsbelopp för utbildningsområdena naturvetenskap och teknik. Som framgår i avsnitt 4.3 har ökning inom Umeå universitet fördelats till fakulteter och Lärarhögskolan enligt samma princip som i budget år 2024, det vill säga utifrån utfallet av antal helårsstudenter inom områdena naturvetenskap och teknik för perioden 2021–2023. I den totala ökningen ingår också minskning på totalt 20,0 miljoner kronor till följd av reducerad budgetram för Samhällsvetenskaplig fakultet och Lärarhögskolan enligt tabell 6.

Tabell 7. Budgetramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025 inkl. preliminära budgetramar för 2026–2027 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget	Anslags-	Justering	Budget	Budget 2025		Preliminär	Preliminär
	2025 ³⁾	ökning ²⁾	budgetram	2024	jmf 2024		ram 2026	ram 2027
	tkr	(tkr)	(tkr)	tkr	tkr	%	tkr	tkr
Humanistisk fakultet	164 646	94		159 095	5 550	3,5%	168 219	171 078
Samhällsvetenskaplig fakultet	464 229	838	-12 200	460 223	4 005	0,9%	474 303	482 366
Medicinsk fakultet ¹⁾	524 551	161		507 000	17 551	3,5%	535 933	545 044
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	387 041	2 907		371 395	15 646	4,2%	395 440	402 162
Lärarhögskolan	175 596	328	-7 800	177 256	-1 660	-0,9%	179 407	182 457
Summa	1 716 063	4 328	-20 000	1 674 969	41 093	2,5%	1 753 301	1 783 107

¹⁾ Exklusive medel för decentraliserad läkarutbildning (ingår i budgetramar för decentraliserad utbildning).

²⁾ Avser höjt ersättningsbelopp för utbildningsområdena naturvetenskap och teknik enligt BP 2023/24:1.

³⁾ Anslagstilldelning för livslångt lärande enligt tabell 8 ingår i respektive fakultets och Lärarhögskolans budgetram enligt denna kolumn.

Preliminära budgetramar för år 2026–2027 är baserade på preliminär indexnivå för respektive år (2026: 2,17 procent, 2027: 1,70 procent). I budgetpropositionen för år 2024 ingår endast budgetramar till och med år 2026. För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik anges att anslaget ökas med ytterligare 4,5 miljoner kronor år 2026. Denna utökning har i tabell 7 inte fördelats till fakulteter och Lärarhögskolan i preliminära ramar för år 2026. Utgångspunkten är att medlen kommer att fördelas på samma sätt som anges i avsnitt 4.1 i budget år 2024 och 2025, det vill säga utifrån utfallet av helårsstudenter inom områdena naturvetenskap och teknik för den senaste treårsperioden (för år 2026 ett genomsnitt av utfall 2022–2024). I budgetpropositionen anges också att takbeloppet till Umeå universitet minskar med totalt -23,6 miljoner kronor år 2026 till följd av beslutade, föreslagna och aviserade reformer men någon ytterligare specificering anges inte. Ingen reducering av preliminära ramar för år 2026 har därför gjorts avseende detta i tabell 7.

UMEÅ UNIVERSITET

4.3.1.1 Fördelning av anslag för livslångt lärande 2025

Anslaget för livslångt lärande uppgår år 2025 till 15,5 miljoner kronor (inklusive indexreglering 3,43 procent).

Inför år 2024 genomfördes en översyn av fördelning av medlen för livslångt lärande i samråd med Utbildningsstrategiska rådet. Översynen resulterade i att behålla dåvarande fördelningsmodell, men att fördelningen viktas lägre (50 procent) och att 50 procent av anslaget fördelas utifrån total budgetram för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Universitetsstyrelsen fastställde den reviderade fördelningsmodellen i juni 2023 och den kvarstår även inför 2025. Fördelade belopp till fakulteter och Lärarhögskolan i budget år 2025 har således endast indexreglerats med utifrån fördelning i budget 2024. Beloppen har uppdaterats enligt Regleringsbrev 2024 avseende Umeå universitet. Inför år 2025 finns dock en viss osäkerhet om regeringen kommer att bevilja medel för livslångt lärande till universitet och högskolor år 2025 men utgångspunkten i Umeå universitets budget är att medlen kvarstår. Fördelning av medlen till fakulteter och Lärarhögskolan år 2025 framgår i tabell 8.

Tabell 8. Anslagsfördelning för livslångt lärande 2025 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG LIVSLÅNGT LÄRANDE	Budget 2025 tkr ²⁾	Budget 2024 tkr	Budget 2025 jmf 2024	
			tkr	%
Humanistisk fakultet	4 883	4 721	162	3,4%
Samhällsvetenskaplig fakultet	3 653	3 532	121	3,4%
Medicinsk fakultet	2 629	2 541	87	3,4%
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	3 354	3 243	111	3,4%
Lärarhögskolan	1 030	995	34	3,4%
Summa	15 549	15 034	516	3,4%

¹⁾ Jämförelsesiffror har uppdaterats enligt Regleringsbrev 2024 avseende Umeå universitet.

²⁾ Anslagstilldelning för livslångt lärande ingår i respektive fakultets och Lärarhögskolans budgetram enligt tabell 7.

De helårsstudenter som avräknas inom detta anslag erhåller 100 procent prestationsgrad. Fakulteter och Lärarhögskolan ersätter institutioner som anordnar dessa kurser utifrån faktisk prestationsgrad. Detta innebär ett ekonomiskt överskott på fakultetsnivå respektive hos Lärarhögskolan. Överskottets storlek varierar beroende på skillnad mellan faktisk prestationsgrad och 100 procent prestationsgrad samt ersättningsnivå för aktuella utbildningsområden.

Fakultetsledningar och Lärarhögskolans ledning ska för år 2025, i likhet med år 2024, ta fram nyskapande aktiviteter i syfte att främja livslångt lärande som finansieras med detta överskott. Rapportering sker senast den 31 oktober 2024. Det är möjligt att rapportera detta uppdrag i ordinarie verksamhetsplan eller budget år 2025, gärna som ett eget avsnitt.

4.3.2 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Ersättningsbeloppen per helårsstudent (HST) och helårsprestation (HPR) för år 2025 anges i budgetpropositionen för år 2025 som presenteras under hösten 2024. Beloppen i följande tabell är därför hämtade från regleringsbrev för år 2024 och uppräknade med index för år 2025 angivet i vårpropositionen för år 2024 (3,43 procent).

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 9. Beräknade ersättningsnivåer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025 (kronor).

UTBILDNINGSMOMRÅDE	HST	HPR
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	36 687	23 906
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	63 583	52 756
Vård	66 507	57 602
Odontologiskt	54 998	64 067
Medicinskt	74 319	90 398
Undervisning	44 623	46 746
Verksamhetsförlagd utbildning	63 238	61 355
Övrigt	50 239	40 810
Design	177 270	108 005
Konst	251 664	108 043
Musik	152 935	96 697
Idrott	129 158	59 769

4.3.3 Konstnärliga utbildningsområden

I tabellen nedan anges inom parentes enligt regleringsbrev för år 2024 följande begränsningar av det antal helårsstudenter (HST) som universitetet kan avräkna inom de konstnärliga utbildningsområdena inom ramen för takbeloppet. Inga förändringar förväntas ske inför år 2025.

Tabell 10. Fördelning av högst antal helårsstudenter inom konstnärliga utbildningsområden 2025.

FAKULTETSNÄMND/ LÄRARHÖGSKOLAN	Antal helårsstudenter år 2025 (2024 anges inom parentes)		
	Design	Konst	Musik
Humanistisk fakultet	3 (3)	74 (74)	
Samhällsvetenskaplig fakultet	19 (19)		
Medicinsk fakultet	0 (0)		
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	258 (258)		
Läraryhögskolan	37 (37)		10 (10)
Summa	317 (317)	74 (74)	10 (10)

4.3.4 Decentraliserad utbildning

Umeå universitet disponerar år 2025 totalt 29,5 miljoner kronor inom ramen för det särskilda åtagandet decentraliserad utbildning. Av beloppet avser 6 995 tusen kronor stöd för universitetets decentraliserade läkarutbildning och 9 078 tusen kronor stöd för universitetets decentraliserade vårdutbildning. Fördelning av resurser för decentraliserad utbildning för år 2025 framgår av tabell 11. Belopp för år 2025 har indexreglerats med 3,43 procent jämfört med budget år 2024.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 11. Budgetramar för decentraliserad utbildning 2025 (tkr).

DECENTRALISERAD UTBILDNING UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget 2025 tkr	Budget 2024 tkr ¹⁾	Budget 2025 jmf 2024	
			tkr	%
Tilldelning av anslag				
Anslag enligt regleringsbrev (för 100 HST)	13 467	13 020	447	3,4%
Anslag decentraliserad läkarutbildning	6 995	6 763	232	3,4%
Anslag decentraliserad vårdutbildning	9 078	8 777	301	3,4%
Summa	29 540	28 560	980	3,4%
Användning av anslag				
Utbetalning av HST/HPR	7 194	6 955	239	3,4%
Merkostnader/utvecklingskostnader/bibliotek (del av)	6 271	6 063	208	3,4%
- Varav merkostnader/utvecklingskostnader (del av)	3 602	3 483	119	3,4%
- Varav bibliotek	2 668	2 580	88	3,4%
Medicinsk fakultet	15 729	15 208	522	3,4%
Universitetsförvaltning	346	335	11	3,4%
Summa	29 540	28 560	980	3,4%

¹⁾ Jämförelsesiffror har uppdaterats enligt Regleringsbrev 2024 avseende Umeå universitet.

Anslag för decentraliserad läkarutbildning motsvarande totalt 6 995 tusen kronor år 2025 fördelas med 6 649 tusen kronor till Medicinsk fakultet för ökade kostnader för läkarutbildning på fyra orter och till Universitetsförvaltningen med 346 tusen kronor för kostnader avseende datanät på orterna Sundsvall, Östersund och Sunderbyn.

Anslag för decentraliserad vårdutbildning motsvarande 9 078 tusen kronor år 2025 fördelas i sin helhet till Medicinsk fakultet för tillkommande kostnader för biomedicinsk analytikerutbildning, sjuksköterskeutbildning, barnmorskeutbildning och specialistsjuksköterskeutbildning som uppkommer till följd av att utbildningen bedrivs på annan ort. Satsningen pågår under perioden 2022–2030.

Från och med år 2023 finansieras vissa av de lokaler (förutom undervisningslokaler) som används för decentraliserad utbildning i Skellefteå och Örnsköldsvik från universitetets gemensamma lokalkostnader. Tidigare finansierades dessa via internfakturerings till fakulteter och Lärarhögskolan. Förändringen från och med år 2023 inkluderade inte finansiering av de lokaler (kontor och gemensamma ytor) som avser sjuksköterskeprogrammet i Skellefteå och Örnsköldsvik, vilka har finansierats helt av Institutionen för omvårdnad. I budget år 2024 för Umeå universitet inklusive ekonomisk plan 2025–2026 anges att inför budget år 2025 ska möjligheten att finansiera även dessa lokaler via universitetsgemensamma lokalkostnader utvärderas. Utvärdering har genomförts och från och med år 2025 ingår även dessa lokaler som en universitetsgemensam lokalyta, detta gäller dock inte Kliniskt träningscentrum (KTC). Förändringen innebär att tidigare finansiering från Institutionen för omvårdnad upphör från och med år 2025, se ytterligare information i avsnitt 6.1.4.

UMEÅ UNIVERSITET

4.3.5 Fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

I tabell 12 framgår fördelning i budget år 2025 av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Samtliga poster har indexreglerats med 3,43 procent. Budgeterade belopp finansieras av fakulteter och Lärarhögskolan utifrån budgeterad intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer år 2025 och preciseras i rektors detaljbudget för år 2025.

Tabell 12. Fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2024 (tkr).

ÖVRIG FINANSIERING UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Berörd fakultet/ motsvarande	Budget 2025 tkr	Budget 2024 tkr	Budget 2025 jmf 2024	
				tkr	%
Språkstöd	Humanistisk fakultet	9 411	9 099	312	3,4%
Idrottshögskolan	Samhällsvet. fakultet	4 633	4 479	154	3,4%
Universitetspedagogik och lärandestöd (UPL)	UPL	1 864	1 802	62	3,4%
Ceremoni för meriterad och excellent lärare	Övrigt universitetsgemensamt	112	108	4	3,4%
Mottagningsarbete	Studentcentrum	125	121	4	3,4%
Praktikkurser		1 290	1 247	43	3,4%
- varav Humanistisk fakultet	Humanistisk fakultet	321	310	11	3,4%
- varav Samhällsvet. fakultet	Samhällsvet. fakultet	970	937	32	3,4%
Curiosum	Curiosum	2 533	2 123	411	19,4%
Summa		19 968	18 979	989	5,2%

4.3.5.1 Förändringar 2025

- Medel för **språkstöd, Idrottshögskolan, Universitetspedagogik och lärandestöd (UPL), Övrigt universitetsgemensamt** och **Studentcentrum** indexregleras med 3,43 procent. Från och med budget år 2024 fördelas medel till Idrottshögskolan till Samhällsvetenskaplig fakultet. Från och med hösten år 2024 koordineras ceremoni för meriterade och excellenta lärare med årshögtiden. Det innebär att anslaget från och med budget år 2025 flyttas till Övrigt universitetsgemensamt där finansieringsansvaret för årshögtiden ligger.
- Medel för **praktikkurser** indexregleras med 3,43 procent och fördelas med 321 tusen kronor till Humanistisk fakultet och 970 tusen kronor till Samhällsvetenskaplig fakultet. Respektive fakultet ska, inom egen utbildningsram, medfinansiera med egna medel år 2025. Medlen anses viktiga för att i så hög grad som möjligt ge utbildningar inom Humanistisk och Samhällsvetenskaplig fakultet goda möjligheter till praktik.
- Medel för **Curiosum** har efter dialog mellan Umeå universitet och Umeå kommun utökats inför budget år 2025. Av ökningen jämfört med år 2024 avser 338 tusen kronor utökade anslag och 73 tusen kronor indexökning (3,43 procent). Bakgrunden till det utökade anslaget är att medel från hyresrabatt från Balticgruppen Design AB kunnat användas för delfinansiering under fem år (2020–2024) och dessa medel är nu slut. Detta innebär att Umeå kommun och Umeå universitet behöver öka sin finansiering.

UMEÅ UNIVERSITET

5. Forskning och utbildning på forskarnivå

5.1 Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för forskning och utbildning på forskarnivå 2025

Under anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå ingår medel från regeringen som är förenade med forskningsuppdraget.

Nedan anges regeringens aviserade förändringar inför budget år 2025 med utgångspunkt i budgetpropositionen för år 2024 samt 2024 års ekonomiska vårproposition.

- **Indexökning** av anslag motsvarande 3,43 procent (2023: 3,50 procent). För år 2026 och 2027 baseras budgetramarna på preliminära beräkningar (indexökning 2026: 2,17 procent och 2027: 1,70 procent).
- I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 angavs att en ny modell för fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå ska införas genom så kallade **profilområden**. Modellen var tänkt att ersätta dagens indikatorbaserade resursfördelningsmodell vid fördelning av nya anslag. Ännu har inga förändringar införts och det finns osäkerheter om regeringen kommer att införa en modell med profilområden. En ny forsknings- och innovationsproposition ska presenteras av regeringen i slutet av år 2024 med fokus på excellens, internationalisering och innovation. I inbjudan till universitet och högskolor att som remissinstanser inkomma med underlag anges att regeringen avser att återkomma i frågan om hur lärosätenas anslag till forskning och utbildning på forskarnivå ska fördelas i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen och att något ansökningsförfarande rörande profilområden inte kommer att initieras innan dess. Med denna bakgrund har inte någon förändring i Umeå universitets fördelningsmodell genomförts i budget 2025.

Vid Umeå universitet har arbetet med profilområden pågått sedan år 2021. För universitetet är det viktigt att ta vara på den process som har genomförts och inte avvakta besked om en eventuell ny nationell modell för resursfördelning. Som ett led i detta arbete har rektor i juni 2023 beslutat om tre prioriterade forskningsområden vid universitetet (dnr: FS 2021/1830). De tre områdena är "Learning and brain plasticity throughout the life span", "Mastering Microbial infections" och "Plant Science for a Sustainable Green Transformation of the Subarctic".

- I budgetpropositionen för år 2024 ingår inga nya satsningar eller medel till Umeå universitet för forskning och utbildning på forskarnivå. Det förväntas heller inga nya satsningar eller medel för forskning och utbildning på forskarnivå i budgetpropositionen för år 2025 till följd av avvaktan på att nästa forsknings- och innovationsproposition presenteras. Nya förslag och beräkningar om de finansiella förutsättningarna för nästkommande fyraårsperiod (2025–2028) förväntas presenteras i forsknings- och innovationspropositionen alternativt i budgetpropositionen för år 2026. För ökad förutsägbarhet och långsiktighet kvarstår därför Umeå universitets fördelningsmodell år 2025.

UMEÅ UNIVERSITET

- För att stärka **forskningsanknytningen av polisutbildning** erhåller Umeå universitet utöver ordinarie forskningsanslag enligt budgetpropositionen för år 2024 anslag motsvarande 1,0 mnkr. Regeringen ser det som angeläget att framtida polisstudenter får verktyg för att under kommande yrkesliv kunna följa kunskapsutvecklingen inom området polisiärt arbete. För att långsiktigt kunna uppnå detta mål anges i budgetpropositionen att det krävs resurser för en utbyggd polisrelevant forskning som kan säkra lärarförsörjningen och stärka kunskapsutvecklingen inom polisiärt arbete. I budgetpropositionen för år 2023 anges samma nivå på anslaget i riket år 2025 och i budgetpropositionen för år 2024 anges ingen justering av nivån, utgångspunkten är därför att universitetet väntas erhålla anslag i samma storleksnivå som år 2024 uppräknat med index (3,43 procent). Anslaget för forskningsanknytning av polisutbildningen ingår i anslag 2:65 (Särskilda medel till universitet och högskolor) och fördelas till Samhällsvetenskaplig fakultet.

5.2 Tildelning av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå

Den ökning av forskningsanslag som Umeå universitet, enligt budgetpropositionen för år 2022, erhöll bedöms kvarstå även för år 2025. Därmed har ingen fördelning av tillkommande forskningsanslag genomförts i budget för åren 2023, 2024 respektive 2025. Ingen omfördelning av befintliga forskningsanslag har heller genomförts mellan fakulteter och Lärarhögskolan år 2025.

5.3 Fördelning av budgetramar till forskning och utbildning på forskarnivå

I tabell 13 presenteras totalram för forskning och utbildning på forskarnivå år 2025 samt preliminära budgetramar för år 2026–2027. Nedan specificeras förändringar avseende budgetram för år 2025.

5.3.1 Förändringar 2025

- Totalt **ökning av forskningsanslaget** för Umeå universitet beräknas uppgå till 44,1 miljoner kronor varav hela ökningen avser **indexuppräknning** (3,43 procent).

År 2025 finansieras anslagsökning till följande poster av indexuppräknning: beslutad anslagsfördelning för *forskning inom Artificiell intelligens (AI)*, utökning av anslag till *rektors strategiska resurs, Arctic five* och *Curiosum*. Detta innebär att indexfördelningen reduceras enligt följande:

- Anslag till fakulteter, Lärarhögskolan, rektors strategiska resurs, Företagsforskarskolan, forskningsledarutbildning, forskningsinfrastruktur, Arcum och Idrottshögskolan uppräknas med index motsvarande 3,09 procent.
- Specifika satsningar som beviljats med ett fast belopp under en bestämd tidsperiod indexregleras ej. Dessa är *Forskningssatsning 2020–2024, Uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar, forskningsdatahantering* samt medel avseende *Artificiell intelligens (AI)*.

UMEÅ UNIVERSITET

- Strategiska forskningsområden tilldelas specifika medel enligt regleringsbrev och indexregleras därför med ordinarie indexnivå (3,43 procent).
- Anslag för köp från Umeå universitet Holding AB och även Curiosum regleras via avtal och indexregleras därför med ordinarie indexnivå (3,43 procent).
- Enligt universitetsstyrelsens tidigare beslut om satsning på forskning med **Artificiell intelligens (AI)** 2021–2029 erhåller Teknisk-naturvetenskaplig fakultet 7,0 miljoner kronor år 2025 (2024: 6,0 mnkr). Satsningen pågår till och med 2029. År 2026 erhålls 7,0 miljoner kronor och 2027–2029 erhålls 8,0 miljoner kronor per år. Förändringen år 2025 finansieras genom indexreglering.
- **UPSC (Centrum för Skogsbioteknik)** har fått fortsatta anslag från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse för perioden 2023–2028 under förutsättning att Umeå universitet fortsätter sin finansiering på samma nivå. Finansieringen inklusive finansieringsansvaret fördes därför över till teknisk-naturvetenskaplig fakultets ordinarie forskningsanslag från och med år 2022 och inför budgetåret 2029 kommer ett ställningstagande att göras om dessa anslagsmedel återförs från teknisk-naturvetenskaplig fakultet eller kvarstår.
- Enligt regleringsbrev för år 2024 erhåller Umeå universitet 69,8 miljoner kronor för **Strategiska forskningsområden (SFO)**. Umeå universitet är huvudsökande för projekten Bio4Energy och Ecochange. Umeå universitet bedöms erhålla medel även för år 2025. Beloppet har indexreglerats med 3,43 procent. Regeringens inriktning avseende de strategiska forskningsområdena kommande år är svårbedömd och det är osäkert om dessa områden kommer att behandlas i kommande forsknings- och innovationsproposition.
- Fördelning av anslag till de poster som ingår i **universitetsgemensamma satsningar** specificeras i rektors detaljbudget för år 2025 som rektor beslutar om i juni 2024. Samtliga poster har indexreglerats med reducerat index (3,09 procent) enligt föregående sida, förutom anslag för köp av Umeå universitet Holding AB (UHAB) som regleras via avtal och därför indexreglerats enligt ordinarie indexnivå (3,43 procent). Utöver indexreglering har anslag till rektors strategiska resurs utökats med 1,2 miljoner kronor år 2025 till följd av ökade finansieringsbehov. Utökningen har finansierats med indexreglering.
- Enligt rektors beslut om **forsknings-satsning** med totalt 135 miljoner kronor under perioden 2020–2024, finansieras 9,0 miljoner kronor per år från Umeå universitets forskningsanslag (2020-04-07, dnr: FS 1.3.2-2250-18). Vid utgången av år 2023 hade satsningen totalt finansierats med 68,5 miljoner kronor samtidigt som utbetalda medel från satsningen uppgick till 105 miljoner kronor. För att ytterligare finansiera satsningen år 2025 överförs ytterligare 5,0 miljoner kronor. Finansiering sker från de medel som år 2024 fördelades till *”Uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar och som hanteras av UMARTS (Umeå centrum för arkitektur, design och konst”*, se ytterligare kommentar på nästa sida.

UMEÅ UNIVERSITET

- Anslag till **Curiosum** utökas med 1,2 miljoner kronor utöver ordinarie indexreglering. Curiosum finansieras även med 2,53 miljoner kronor från anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (2024: 2,12 mnkr) samt att samtliga fakulteter sammantaget finansierar 1,56 miljoner kronor (2024: 1,31 mnkr). Sammanfattningsvis erhåller Curiosum totalt cirka 12,82 miljoner kronor i anslag år 2025 (2024: 10,74 mnkr).
- Medel till **Idrottshögskolan** fördelas från och med budget år 2024 till Samhällsvetenskaplig fakultet för vidarefördelning till Idrottshögskolan.
- År 2025 sker en paus i tilldelning av anslag till **Uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar och som hanteras av UMARTS (Umeå centrum för arkitektur, design och konst)**. Satsningen utvärderas enligt planering under år 2024. Utifrån utvärderingen sker en behovsanalys av medelsfördelning inför år 2026. Frigjorda medel uppgående till 5,0 miljoner kronor fördelas i budget år 2025 till forskningssatsning för att ytterligare finansiera satsningen. Se ytterligare kommentar på föregående sida.
- Enligt universitetsstyrelsens tidigare beslut om satsning på forskning med **Artificiell intelligens (AI)** 2021–2029 erhåller universitetsgemensam nivå 7,0 miljoner kronor år 2025. Satsningen pågår till och med år 2029. År 2026–2027 erhålls 8,0 miljoner kronor per år och 2028–2029 erhålls 9,0 miljoner kronor per år. År 2025 sker finansiering genom indexreglering. Totalt omfattar satsningen 107 miljoner kronor under perioden 2020–2029. 57 miljoner kronor avser medel till universitetsgemensam nivå och 50 miljoner kronor medel till Teknisk-naturvetenskaplig fakultet. Av beloppet som tilldelas universitetsgemensam nivå avser 7,0 miljoner kronor finansiering av gemensamma kostnader. En halvtidsuppföljning av satsningen kommer att inledas under år 2024.
- I budget år 2025 reserveras inga medel för senare fördelning.

I tabell 13 framgår fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå år 2025 per fakultetsnämnd och Lärarhögskolan, med flera. I det fall regeringens budgetproposition år 2025 innehåller förändrat anslag för Umeå universitet, beslutar rektor om hur detta tillskott alternativt avdrag ska fördelas.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 13. Budgetramar forskning och utbildning på forskarnivå 2025 samt preliminära budgetramar för 2026–2027 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ	Budget	Index	Övriga	Budget	Budget		Preliminär	Preliminär
	2025 tkr		juste- ringar	2024 tkr	2025 jmf 2024 tkr	%	ram 2026 tkr	ram 2027 tkr
Humanistisk fakultet	117 700	3 529	0	114 171	3 529	3,1%	120 254	122 298
Samhällsvetenskaplig fakultet	223 229	6 693	0	216 536	6 693	3,1%	228 073	231 950
Medicinsk fakultet	372 740	11 176	0	361 564	11 176	3,1%	380 828	387 303
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	357 714	10 725	0	346 989	10 725	3,1%	365 476	371 689
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet, forskningsstöd inom AI-satsning	7 000	0	1 030	5 970	1 030	17,3%	7 000	8 000
Lärarhögskolan	56 310	1 688	0	54 622	1 688	3,1%	57 532	58 510
Strategiska forskningsområden	72 182	2 394	0	69 788	2 394	3,4%	73 748	75 002
Universitetsgemensamma satsningar ¹⁾	40 951	1 232	1 200	38 519	2 432	6,3%	41 840	42 551
Forskningssatsning 2020–2024	14 260	0	4 975	9 285	4 975	53,6%	9 285	9 285
Curiosum	8 722	251	1 168	7 304	1 419	19,4%	8 912	9 063
Forskningsinfrastruktur	39 243	1 177	0	38 066	1 177	3,1%	39 751	39 958
Arcum	6 635	184	500	5 951	684	11,5%	6 779	6 894
Idrottshögskolan	4 105	123	0	3 982	123	3,1%	4 194	4 265
Uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar	0	0	-4 975	4 975	-4 975	-100,0%	0	0
Artificiell intelligens universitetsgemensamt	7 000	0	1 030	5 970	1 030	17,3%	8 000	8 000
Forskningsdatahantering	1 990	0	0	1 990	0	0,0%	1 990	1 990
Anslag för senare fördelning	0	0	0	0	0	0,0%	4 975	4 975
Summa	1 329 781	39 171	4 928	1 285 682	44 099	3,4%	1 358 637	1 381 734

¹⁾ Fördelning av anslag för universitetsgemensamma satsningar specificeras i rektors detaljbudget för år 2025.

Preliminära budgetramar för år 2026–2027 är baserade på preliminär indexnivå för respektive år (2026: 2,17 procent, 2027: 1,70 procent). Tilldelning av medel till satsning på forskning med *Artificiell intelligens (AI)* till teknisk-naturvetenskaplig fakultet och universitetsgemensam nivå för år 2026–2027 sker enligt universitetsstyrelsens beslut. Finansiering sker genom indexdifferens från de specifika satsningar som beviljats ett fast belopp under en bestämd tidsperiod och därmed inte indexregleras, samt genom reducerat index för forskningsinfrastruktur med bakgrund att posten har ett betydande sparad myndighetskapital. Finansiering av *forskningssatsning 2020–2024* på totalt 135 miljoner kronor sker enligt rektors beslut. Anslag på totalt 4 975 miljoner per år 2026–2027 som tidigare tilldelats för *uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar* anges under raden *anslag för senare fördelning* i avvaktan på den utredning av satsningen som genomförs under år 2024.

UMEÅ UNIVERSITET

5.4 Övriga kommentarer

I budget 2024 Umeå universitet inklusive ekonomisk plan 2025–2026 anges att till och med budget år 2023 har medel för tre kurser för forskarhandledare (2023: 1,06 mnkr) betalats av fakulteterna genom specifiering sker i rektors detaljbudget. I samråd med fakultetsledningarna har Universitetsbibliotekets styrelse fastställt att denna hantering upphör från och med år 2024 och i stället avtalas separat.

UMEÅ UNIVERSITET

6. Universitetsgemensamma funktioner, lokalhyra, lokalvård samt lönekostnadspåslag

Den totala budgetramen för de universitetsgemensamma funktionerna fördelas på posterna *Basanslag* (avsnitt 6.1.1–6.1.3), *Lokalanslag* (avsnitt 6.1.4), *Lokalvårdsanslag* (avsnitt 6.1.5), samt *Förvärv* (avsnitt 6.1.7). Med anslag i detta avsnitt avses de universitetsgemensamma medel som Universitetsförvaltning, Universitetsbibliotek och Övrigt universitetsgemensamma funktioner erhåller som finansiering för sina kostnader i egenskap av universitetsgemensam verksamhet (verksamhet 91). Finansiering sker genom universitetsgemensamma påslag, se avsnitt 6.2 för mer information.

I tabellen nedan redovisas den totala budgetramen för universitetsgemensamma funktioner år 2025 fördelade på de olika anslagen.

Tabell 14. Fördelning av total budgetram för universitetsgemensamma funktioner 2025 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2025 tkr	Budget 2024 tkr	Budget 2025 jmf 2024	
			tkr	%
Basanslag	460 627	443 678	16 949	3,8%
Lokalanslag	99 118	92 500	6 618	7,2%
Lokalvårdsanslag	7 485	7 061	424	6,0%
Förvärv	71 135	68 776	2 359	3,4%
Summa	638 365	612 015	26 350	4,3%

Den totala budgetramen för universitetsgemensamma funktioner uppgår till 638,4 miljoner kronor år 2025, vilket är en ökning med 26,4 miljoner kronor eller +4,3 procent. Av förändringen 2025 avser 17,6 miljoner kronor indexjustering med 3,43 procent, 5,9 miljoner kronor avser ökat anslag för universitetsgemensamma funktioner, 7,0 miljoner kronor ökat anslag för lokaler och lokalvård, samt ett effektiviseringskrav för universitetsgemensamma funktioner som totalt uppgår till –4,1 miljoner kronor.

Den totala procentuella ökningen (4,3 procent) överstiger indexjustering (3,43 procent) främst på grund av följande orsaker:

- Anslagsökning av basanslag. Av det utökade anslaget för universitetsgemensamma funktioner (5,87 mnkr) finansieras 1,73 miljoner kronor via volymförändring och 4,14 miljoner kronor via ett effektiviseringskrav för universitetsgemensamma funktioner, se avsnitt 6.1 för mer information.
- Anslagsökning för lokaler utifrån ökad nivå för internhyran (5,6 procent) och förändrad lokalyta, se avsnitt 6.1.4 och 6.3.
- Anslagsökning för lokalvård utifrån ökat pris per kvadratmeter (3,3 procent) och förändrad lokalyta, se avsnitt 6.1.5 och 6.4.
- Indexökning av förvärv (3,43 procent), se avsnitt 6.1.7.

UMEÅ UNIVERSITET

6.1 Fördelning av basanslag till universitetsgemensamma funktioner 2025

De universitetsgemensamma funktionerna är uppdelade i Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Övrigt universitetsgemensamt. Universitetsförvaltningen består av drygt 600 anställda fördelade på elva enheter. Enheterna är Ekonomienheten, Enheten för forskningsstöd och samverkan, International Office, Enheten för IT-stöd och systemutveckling, Kommunikationsenheten, Lokalförsörjningsenheten, Personalenheten, Planeringsenheten, Studentcentrum, Universitetsledningens kansli och Universitetsservice. I Övrigt universitetsgemensamt ingår universitetsledning, Lärarhögskolans kansli, Bildmuseet, Internrevisionen, företagshälsovård och andra personalsociala kostnader, försäkringar för studenter, tjänsteköp från studentkårer, kopieringsavtal med mera.

Basanslaget anger den totala resursen för den anslagsfinansierade verksamheten inom universitetsgemensamma funktioner, exklusive anslag för lokaler och lokalvård. Den anslagsfinansierade verksamheten ska i normalfallet inte erbjuda ytterligare tjänsteköp internt inom universitetet. Ansvarig för respektive del arbetar utifrån dessa anvisningar och ska bedriva en bra och effektiv stödverksamhet inom dessa ramar.

I tabell 15 anges fördelning av basanslag för universitetsgemensamma funktioner 2025 samt preliminära ramar för 2026–2027. I basanslaget ingår även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6. Finansiering sker genom universitetsgemensamma procentpåslag, se avsnitt 6.2 för mer information.

Tabell 15. Basanslag för universitetsgemensamma funktioner 2025, inkl. ramar till Internrevisionen (exkl. anslag för lokaler och lokalvård), samt preliminära budgetramar för 2026–2027 (tkr).

BASANSLAG UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2025 tkr	Index	Anslags- justering	Effekti- viserings- krav	Budget 2024 tkr	Budget 2025 jmf 2024		Preliminär ram 2026 tkr	Preliminär ram 2027 tkr
						tkr	%		
Universitetsförvaltningen	254 879	8 452	2 300	-2 299	246 425	8 454	3,4%	260 410	264 837
Universitetsbiblioteket	81 342	2 693	870	-732	78 511	2 831	3,6%	83 107	84 520
Övrigt universitetsgemensamt	124 406	4 073	2 700	-1 108	118 741	5 665	4,8%	127 106	129 266
Summa	460 627	15 218	5 870	-4 139	443 678	16 949	3,8%	470 622	478 623

Budgetramen utökas med totalt 16,9 miljoner kronor 2025 vilket motsvarar 3,80 procent i jämförelse med år 2024. Ökningen överstiger indexnivån om 3,43 procent vilket förklaras av att beräkningen av volymförändringen följer utvecklingen av universitetets anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå, samt externa medel, som tillsammans beräknas öka med 3,80 procent mellan år 2025 och år 2024. Andelen basanslag för universitetsgemensamma funktioner i förhållande till universitetets samlade resurser år 2025 är därmed oförändrad jämfört med år 2024 utifrån målsättningen att dess relativa andel av universitetets samlade resurser inte bör öka över tid.

UMEÅ UNIVERSITET

Utifrån detta och i kombination med att ytterligare satsningar inom universitetsgemensamma funktioner har bedömts vara prioriterade att genomföra år 2025, genomförs ett effektiviseringskrav motsvarande totalt -4,14 miljoner kronor för universitetsgemensamma funktioner år 2025 i syfte att finansiera ytterligare prioriterade satsningar.

Av den totala ökningen om 16,9 miljoner kronor motsvarar 15,2 miljoner kronor statlig indexreglering med 3,43 procent, 5,87 miljoner kronor anslagsökning och -4,14 miljoner kronor ett effektiviseringskrav för universitetsgemensamma funktioner.

Anslagsökningen 5,87 miljoner kronor och effektiviseringskravet -4,14 miljoner kronor fördelar sig enligt följande:

- Universitetsförvaltning – anslagsökning: 2,30 miljoner kronor, effektiviseringskrav: -2,30 miljoner kronor. För mer information se avsnitt 6.1.1.
- Universitetsbiblioteket – anslagsökning: 0,87 miljoner kronor, effektiviseringskrav: -0,73 miljoner kronor. För mer information se avsnitt 6.1.2.
- Övrigt universitetsgemensamt – anslagsökning: 2,70 miljoner kronor, effektiviseringskrav: -1,11 miljoner kronor. För mer information se avsnitt 6.1.3.

Umeå universitet ingår i alliansen AcrossEU som söker status som Europauniversitet och beslut om medel från EU kommer i juni 2024. Om alliansen beviljas medel kommer rektor att besluta om tillfälliga medel för perioden 2024–2025. Anslagsmedel motsvarande 4,2 miljoner kronor kommer att allokeras i universitetsgemensamma funktioner från och med år 2026 för Umeå universitets arbete i alliansen, utöver de medel som erhålls från EU.

6.1.1 Universitetsförvaltningen

Basanslaget uppgår till 254,9 miljoner kronor 2025 (2024: 246,4 mnkr). Ramjustering motsvarande +8,45 miljoner kronor består av ett effektiviseringskrav motsvarande -2,30 miljoner kronor samt följande anslagsökningar (totalt 10,75 mnkr inkl. index):

- **Index** 3,43 procent (+8,45 mnkr).
- **Förstärkning av stöd till studenter med funktionsnedsättning** (+1,20 mnkr). Antalet studenter med funktionsnedsättning som söker pedagogiskt stöd har ökat markant de senaste åren, varför basanslaget till Universitetsförvaltningen utökades med 2,25 miljoner kronor år 2024 i syfte att ersätta kostnader för stödåtgärder. Ökningen av studenter som beviljats stöd vid Umeå universitet från år 2017 till år 2023 är 164 procent (från 612 till 1 618 studenter per år). Framför allt är det studenter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt läs- och skrivsvårigheter som har ökat mest. Utifrån de kraftigt ökade behoven har kostnaderna för stödåtgärder fortsatt att öka. Nationellt ser bilden likadan ut och det finns inte några indikationer på att ökningen ska mattas av framöver. Utifrån fortsatt ökande behov och ökande kostnader förstärks stödet till studenter med funktionsnedsättning ytterligare fr.o.m. år 2025.

UMEÅ UNIVERSITET

- **IT-strategiska satsningar** (1,10 mnkr)
Av de IT-satsningar som under prioriteringsprocessen har getts högsta prioritet utökas IT-ramen med anslag för följande satsningar:
  - **Vidareutveckling av ekonomisystemet Raindance** (0,30 mnkr). Raindance är ett verksamhetskritiskt system som kräver uppgradering i syfte att säkerställa att inloggning i systemet görs med UMU-ID och multifaktorautentisering (MFA). IT-ramen utökas därför för att ersätta tillkommande förvaltningskostnad. Införandekostnad hanteras av Ekonomienheten i samråd med Universitetsdirektör.
  - **Vidareutveckling av identitets- och behörighetshandling** (0,30 mnkr). Att få kontroll över universitetets digitala identiteter och behörigheter är en högt prioriterad säkerhetsåtgärd. IT-ramen utökas därför för att ersätta tillkommande förvaltningskostnad. Införandekostnad hanteras av enheten för IT-stöd och systemutveckling i samråd med Universitetsdirektör.
  - **Kostnader utöver statligt pris- och löneindex** (0,50 mnkr). Ett flertal av de kostnader som finns för de gemensamma IT-systemen är helt frikopplade ifrån statligt pris- och löneindex och i stället kopplade till ett flertal ingående variabler såsom valutakurs, antal anställda, antal studerande, antal sidvisningar, lagringsmängd, hårdvara, med mera. Detta innebär att det är svårt att nå fullkostnadstäckning med befintlig indexjustering. Detta gäller bland annat ökade kostnader för byte från A3-licenser till A5-licenser i samband med införandet av M365 samt ökad kostnad för back-up av M365. IT-ramen utökas därför för att delvis ersätta tillkommande kostnader utöver statligt pris- och löneindex.

Bland övriga prioriterade IT-satsningar 2025 kommer byte av systemstöd för individuella studieplaner (Ladok ISP) och byte av utbildningsdatabas (utbildningsplanering inom Ladok) att kunna finansieras inom nuvarande budgetramen för Ladok. Gällande medel för gemensamt E-arkiv kommer nytt ställningstagande att tas inför budget 2026.

Utöver utökade anslagsramar för Universitetsförvaltningen kommer följande ändringar att genomföras år 2025:

- **Förlängd finansiering av satsningen på kommunikationsinsatser för studentrekrytering.**
För perioden 2023–2024 har rektor beslutat om en satsning (4,4 mnkr/år, totalt 8,8 mnkr) på kommunikationsinsatser för studentrekrytering med Kommunikationsenheten som ansvarig för att samordna och koordinera satsningen (dnr FS 1.3.2-188-23). Satsningen förlängs ytterligare ett år med 4,4 miljoner kronor år 2025. Finansiering sker från räntekontot.
- **Betalmodell för anknutna och gäster i Umeå universitets IT-miljö.**
I dokumentet *Budget 2024 Umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2025–2026* anges att hanteringen av IT-tjänster för anknutna personer ska utredas och att en ny modell vid behov ska föreslås. Utifrån genomförd utredning och omvärldsanalys kommer en ny betalmodell att införas fr.o.m. den 1 januari år 2025, som initialt erbjuder tre olika paket (bas, liten, stor). Fördelen med en betalmodell är att få bättre kontroll på antal anknutna personer samt ha en tydlig finansieringsmodell för licenskostnader med mera för

UMEÅ UNIVERSITET

anknutna personer. Betalmodellen gäller för personer som inte har en anställning eller studerar vid universitetet men som av olika anledningar behöver tillgång till universitetets IT-miljö. Betalmodellen ska vara självfinansierad, vilket innebär att inga ytterligare medel kommer att beviljas.

6.1.2 Universitetsbiblioteket

Basanslaget uppgår till 81,3 miljoner kronor 2025 (2024: 78,5 mnr). Ramjustering motsvarande +2,83 miljoner kronor består av ett effektiviseringskrav motsvarande -0,73 miljoner kronor samt följande anslagsökningar (totalt 3,56 mnr inkl. index):

- **Index** 3,43 procent (+2,69 mnr).
- **Licenskostnad för bibliometriskt analysverktyg** (+0,80 mnr).
År 2022 övertog Universitetsbiblioteket förvaltningsansvaret för Umeå universitets bibliometriska analysverktyg som till och med år 2026 är systemet SciVal. Fram till och med år 2024 finns beslut om finansiering av SciVal, varför basanslaget utökas med permanent finansiering från och med år 2025 i syfte att finansiera framtida licenskostnader för analysverktyget.
- **Licenskostnad för ORCID** (+0,07 mnr)
Umeå universitet anskaffade år 2023 IT-systemet ORCID (Open Researcher & Contributor ID). ORCID är ett internationellt register över unika forskar-id:n som har som huvudsyfte att, genom unikt identifiera forskare över hela världen, lösa problemet med forskare med likadana/liknande namn. Universitetsbiblioteket är systemansvarig och basanslaget utökas därför i syfte att finansiera årlig licenskostnad.

6.1.3 Övrigt universitetsgemensamt

Basanslaget uppgår till 124,4 miljoner kronor 2025 (2024: 118,7 mnr). Ramjustering motsvarande +5,66 miljoner kronor består av ett effektiviseringskrav motsvarande -1,11 miljoner kronor samt följande anslagsökningar (totalt 6,77 mnr inkl. index):

- **Index** 3,43 procent (+4,07 mnr).
- **Fortsatt stabila ekonomiska förutsättningar för Bildmuseet** (+2,70 mnr).
I dokumentet *Budget 2024 Umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2025-2026* anges bedömningen att anslaget till Bildmuseet behöver utökas ytterligare år 2025 eftersom tidigare finansiering från Rektors strategiska resurs och Campus X upphör helt år 2025. Bildmuseet är en av Sveriges främsta konsthallar för internationell samtidskonst, en del av Umeå universitet och det publika hjärtat på Konstnärligt campus. Inför 2025 utökas därför anslaget i syfte att skapa stabila ekonomiska förutsättningar för Bildmuseet.

UMEÅ UNIVERSITET

6.1.4 Anslag för lokaler, universitetsgemensamma funktioner

I tabell 16 anges fördelning av anslag för lokalkostnader 2025 avseende universitetsgemensamma funktioner. I ramarna ingår även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6. Budgetramarna för universitetsgemensamma funktioners lokaler påverkas av nivån på internhyran och av lokalytans storlek. År 2025 ökar internhyran med 5,6 procent (2024: 3,5 procent), se avsnitt 6.3 för mer information.

Tabell 16. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioners lokaler 2025, inkl. ramar till Internrevisionen (tkr).

LOKALANSLAG UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2025 tkr	Jmf med år 2024		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsförvaltningen	18 428	17 244	1 184	6,9%
Universitetsbiblioteket	55 516	52 515	3 001	5,7%
Övrigt universitetsgemensamt	19 674	17 241	2 433	14,1%
Hörsalar	5 500	5 500	0	0,0%
Summa	99 118	92 500	6 618	7,2%

Anslaget för universitetsgemensamma funktioners lokaler ökar totalt med 6,6 miljoner kronor (+7,2 procent) jämfört med år 2024 (2024: +6,4 procent). Anslagsökningen överstiger nivåökningen av internhyran med anledning av förändrade lokalytor enligt nedan.

- **Universitetsförvaltningen.** Lokalytan för Planeringsenheten ökar år 2025 i och med överföring av lokalyta från Universitetsledningen. I övrigt ökar lokalytorna för Universitetsförvaltningen med cirka 88 kvadratmeter, varav hälften ersätts med utökad anslag år 2025. Inför år 2026 kommer tydligare rutiner att utarbetas gällande utökade eller minskade lokalytor inom Universitetsförvaltningen.
- **Universitetsbiblioteket.** Inför år 2025 har lokalytorna förändrats obetydligt då ytan för Campusbiblioteket har utökats marginellt. Gällande lokalanslag för Medicinska biblioteket pågår en diskussion om finansiering med Region Västerbotten. Om del av Medicinska biblioteket övergår till att bli en del av ALF-ytan, kommer lokalanslaget för Medicinska biblioteket att justeras så att det blir kostnadsneutralt för Universitetsbiblioteket.
- **Övrigt universitetsgemensamt.** År 2023 övergick lokaler tillhörande decentraliserad utbildning i Skellefteå och Örnsköldsvik (exkl. undervisningslokaler samt kontor och gemensamma ytor avseende sjuksköterskeprogrammet) från att tidigare ha internfakturerats fakulteter och Lärarhögskolan till att finansieras som en universitetsgemensam lokalkostnad. Från och med år 2025 ingår även lokaler avseende sjuksköterskeprogrammet i Skellefteå och Örnsköldsvik som en universitetsgemensam lokalyta, vilket innebär att lokalytorna utökats med 380 kvadratmeter år 2025 (1 566 tkr). Förändringen innebär att tidigare finansiering från Institutionen för omvårdnad upphör från och med år 2025. Övriga lokalförändringar inom Övrigt universitetsgemensamt avser Bildmuseet som har utökad sina förrådsytor marginellt, samt Universitetsledningen vars lokalytor har minskat något i och med överföring av lokalyta till Planeringsenheten.

UMEÅ UNIVERSITET

Utöver utökade anslagsramar för universitetsgemensamma funktioners lokaler kommer följande ändringar att genomföras år 2025:

- **Kontorslokaler för tentamensadministration**

Inför år 2025 överförs kostnader (680 tkr/år, tillkommer kostnad för lokalvård, totalt 745 tkr) för att finansiera kontorslokaler för tentamensadministration från internhyresramen till budgetram för universitetsgemensamma lokaler. Överföringen medför ingen ökad kostnad för Umeå universitet och ej heller utökat lokalanslag för universitetsgemensamma lokaler. Total lokalyta för dessa kontorslokaler kommer att motsvara 165 kvadratmeter i Hus K (det nya huset på huvudcampus som står klart 2025 och som bland annat innehåller tentamenslokaler).

6.1.5 Anslag för lokalvård, universitetsgemensamma funktioner

I tabellen nedan anges fördelning av anslag för lokalvård 2025 avseende universitetsgemensamma funktioner. I ramarna ingår även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6.

Tabell 17. Anslag för universitetsgemensamma funktioners lokalvård 2025, inkl. ramar till Internrevisionen (tkr).

LOKALVÅRDSANSLAG UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2025 tkr	Jmf med år 2024		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsförvaltningen	1 776	1 684	92	5,5%
Universitetsbiblioteket	4 519	4 372	147	3,4%
Övrigt universitetsgemensamt	1 190	1 005	185	18,4%
Summa	7 485	7 061	424	6,0%

Ökningen av den totala budgeten för lokalvård 2025 beror på att priset för lokalvård ökar med 3,3 procent (2024: 5,2 procent) enligt avsnitt 6.4 och på förändrad lokalyta enligt avsnitt 6.1.4.

6.1.6 Internrevision

I tabellen nedan anges fördelning av anslag avseende Internrevisionen vid Umeå universitet. Anslagsfördelningen ingår även i de budgetramar som anges för Övrigt universitetsgemensamt i tabellerna 15–17.

Tabell 18. Fördelning av anslag för Internrevisionen 2025 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG INTERNREVISIONEN	Budget 2025 tkr	Jmf med år 2024		
		tkr	Förändring tkr	%
Basanslag	2 458	2 376	82	3,4%
Lokalanslag	90	85	5	5,9%
Lokalvårdsanslag	9	8	0	3,7%
Summa	2 557	2 470	87	3,5%

UMEÅ UNIVERSITET

Ökningen av basanslaget motsvarar indexuppräkning med 3,43 procent för 2025. Ökat anslag för lokalkostnader och lokalvård motsvarar marginell justering av lokalyta samt ökad nivå för internhyra (+5,60 procent) respektive lokalvårdspris (+3,30 procent).

6.1.7 Förvärv och publicering

Förvärvs- och publiceringskostnader inom Universitetsbiblioteket (databaser, tidskrifter, böcker, med mera) ingår som en universitetsgemensam funktion, men inte i anslag för universitetsgemensamma funktioner (avsnitt 6.1). Nedan finns budgetram avseende förvärv inklusive lönekostnader knutna till administration av förvärv och publicering.

Tabell 19. Budgetram för förvärv och publicering inom Universitetsbiblioteket 2025 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG FÖRVÄRV/PUBLICERING	Budget 2025 tkr	Jmf med år 2024		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsbiblioteket, avsnitt 6.1.7	71 135	68 776	2 359	3,4%
Universitetsbiblioteket, avsnitt 6.1.2 ¹⁾	1 865	1 803	62	3,4%
Summa	73 000	70 579	2 421	3,4%

¹⁾ Ingår även i budgetram för Universitetsbiblioteket i tabell 15.

Anslaget för förvärvs- och publiceringskostnader ökar totalt med 2,4 miljoner kronor (+3,4 procent) jämfört med 2024 (2024: +7,7 procent) varav index (3,43 procent) utgör hela ökningen. Under de senaste åren har kostnader för förvärv ökat markant och därmed också budgetramen för förvärv. Inför år 2025 är bedömningen att ingen anslagsökning, utöver index, behöver ske.

Universitetsledningen har tillsammans med övriga universitet och högskolor i Sverige tagit ett strategiskt beslut om att forskning som finansieras med statliga medel ska vara öppen och tillgänglig för alla. Avtalen som möjliggör detta har i sin helhet placerats på Universitetsbiblioteket som både administrerar och förvaltar dem. Detta har inneburit att Universitetsbiblioteket från och med år 2023 har övertagit kostnader som tidigare har finansierats av institutioner.

6.2 Fördelning av universitetsgemensamma kostnader

Universitetsgemensamma kostnader (UGEM) fördelas genom en fast procentsats som årligen fastställs av rektor i samband med fastställande av rektors detaljbudget. I detaljbudgeten inkluderas beskrivning av förändring av budgetram för UGEM kommande år i syfte att ge ökad transparens och förståelse för årlig variation av procentsatser. I syfte att ge ökad stabilitet och förutsägbarhet är målsättningen att den årliga variationen av procentsatserna maximalt ska uppgå till 0,5 procentenheter mellan två år. Inför 2025 är inriktningen att fastställda procentsatser för samtliga verksamhetsgrenar år 2024 även ska gälla år 2025, alternativt sänka dessa marginellt.

Debiteringen av fasta procentpåslag ska täcka kostnader för gemensamma funktioner enligt avsnitt 6.1. Påslag för forskning och utbildning på forskarnivå är lägre viktat än för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, mot bakgrund av att det är mer kostnader för administration av utbildning. Inriktningen är att kostnadsfördelningar angivna i den detaljbudget som rektor

UMEÅ UNIVERSITET

fastställer i juni inför varje budgetår, inte ska justeras utifrån eventuella förändringar i höstens budgetproposition.

Enligt den årliga statistiken från Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har Umeå universitet år 2023 den femte lägsta andelen indirekta kostnader av samtliga undersökta universitet totalt sett för både utbildning och forskning. Inom enbart utbildning har Umeå universitet den nionde lägsta andelen, medan andelen inom forskning är den näst lägsta av samtliga lärosäten.

6.3 Lokaler, internhyra och investeringar

Internhyran 2025 ökar till 4 122 kronor per kvadratmeter och år (2024: 3 903 kr/kvm). Internhyran höjs med 219 kronor per kvadratmeter 2025 vilket motsvarar 5,6 procent (2024: 3,5 procent).

Nedan finns de främsta orsakerna till att denna nivå behövs:

- År 2024 ökade internhyran med +3,5 procent medan konsumentprisindex (KPI) ökade med +6,5 procent inför år 2024 (hyresavtalen räknas huvudsakligen upp baserat på gällande KPI-nivå). Detta innebär att internhyresnivån år 2024 är för låg.
- Hus K, som är ett nytt hus som innehåller tentamenslokaler, undervisningslokaler och kontor, förhyrs 10 månader år 2025 med en helårshyra som motsvarar 22,2 miljoner kronor. Hyreskostnaden på Östra paviljongen som lämnas till förmån för Hus K är knappt 4 miljoner kronor/år.
- Årskostnaden för genomförda investeringar år 2025 enligt tabell 20 ökar med 4,6 miljoner kronor jämfört med prognosen för år 2024.

Trots ökningen av internhyra år 2025 prognostiseras ett underskott motsvarande 8,6 miljoner kronor år 2025.

Umeå universitet hade, i jämförelse med andra universitet, lägst andel lokalkostnad i förhållande till totala kostnader år 2023. Andelen uppgick till 10 procent, vilket är oförändrad nivå sedan år 2019.

6.3.1 Tomma lokaler/omställningsreserv

Prognosen var att Umeå universitets omställningsreserv år 2024 skulle vara cirka 6 900 kvadratmeter vägd area. Våren 2024 har mängden omställningsreserv i internhyressystemet minskat till cirka 5 900 kvadratmeter. Reserven bedöms öka med cirka 1 600 kvadratmeter med anledning av planerade lokalförändringar och uppsägningar till nästa budgetår.

Omställningsreserven bedöms bli cirka 7 500 kvadratmeter under 2025. Disponibla lokaler, det vill säga lokaler som inte är planerade att tas i bruk, är 3,13 procent, vilket är en något för liten omställningsreserv för att kunna klara samlade evakueringar. Ett vanligt nyckeltal i fastighetsbranschen för att klara omställningar och evakueringar i större bestånd är 4,0 procent.

UMEÅ UNIVERSITET

6.3.2 Investeringar

Nivån på internhyran inom Umeå universitet påverkas av gjorda och planerade investeringar. Investeringarna år 2023 uppgick till 54,7 miljoner kronor vilket är en högre nivå än året dessförinnan (2022: 41,0 mnkr). Prognosen för år 2024 är cirka 72 miljoner kronor. Investeringsnivån år 2025 beräknas minska till cirka 64 miljoner kronor. I tabell 20 anges de största investeringarna under perioden 2020–2024 samt i 2025 års budget.

Tabell 20. Investeringar i om- och nybyggnationer, inredning/utrustning, datanät samt passersystem/larm 2020–2025 (mnkr).

År	Summa (mnkr)	Kommentar
2020	51,4	Biologihuset, Kliniskt Träningscentrum (KTC) och Lindellhallens hörsalar, m.m.
2021	43,2	Lokalstrukturella åtgärder (institutionen Datavetenskap m.m.), Utbyte av delar i styrning för larm och passersystem (S-noder) som nått slut på teknisk livslängd.
2022	41,0	Lokaltillskott (ITS), Magasin Universitetsbiblioteket, Learning space Universitetsbiblioteket m.m.
2023	54,7	Magasin och värdemagasin Universitetsbiblioteket samt Studentuppehållsytta Norrlands universitetssjukhus, anpassningar för ny restauratör på Konstnärligt Campus.
2024 (prognos)	71,9	Strategi fysiska nycklar, Frysboxhotell med reservkraft samt Cykelparkeringsgarage.
2025 (budget)	64,4	UB magasin 2, Hus K samt Strategi fysiska nycklar.

Avskrivningarna på genomförda investeringar år 2023 motsvarade 4,2 procent av de totala kostnaderna för universitetet (2022: 4,4 procent). De investeringar som redovisas i tabell 20 avser investeringar i om- och nybyggnationer, inredning och utrustning, datanät samt passersystem och larm. Samtliga av de nämnda investeringarna finansieras inom ramen för internhyran. Investeringar som avser exempelvis forskningsinfrastruktur ingår inte i tabell 20.

6.3.3 Tillämpning av internhyra

Umeå universitet har en standardiserad hyressättning som innebär att samma internhyra tillämpas för alla lokaler. I enstaka fall innebär det negativa konsekvenser för vissa fakulteter. Mot den bakgrunden beviljas fakulteter anslag för delfinansiering med totalt 1,94 miljoner kronor år 2025 (2024: 1,80 mnkr) och fakulteter ska själva bidra med 0,6 miljoner kronor (2024: 0,6 mnkr).

6.3.4 Preliminär internhyra 2026–2027

En preliminär bedömning av nivån på internhyra år 2026–2027 har genomförts och preliminärt beräknas internhyran öka med 182 kronor år 2026 (+4,4 procent) respektive 232 kronor år 2027 (+5,4 procent). Bedömningen innehåller betydande osäkerheter. Osäkerheterna avser främst utvecklingen av debiterbar yta som kan komma att minska om lokaler sägs upp i internhyressystemet, förväntad inflation, eventuella omförhandlade hyresavtal, samt osäkerheter om exakt vilka investeringar och lokalförändringar som kommer att genomföras, samt tidpunkter för dessa. Med anledning av världsläget är osäkerheten kring inflationen större än vanligt.

UMEÅ UNIVERSITET

6.4 Lokalvård

Priset för lokalvård förändras till 391,40 kronor per kvadratmeter år 2025 (2024: 379,10 kronor/kvadratmeter). Den procentuella ökningen är 3,3 procent 2025 jämfört med 2024 (2024: 5,2 procent). Ökningen består av följande delar:

- Årlig förändring av kvot mellan förhållandet debiterbar yta/total yta. År 2025 uppgår andelen debiterbar yta till 58 procent (2024: 56 procent).
- Tillkommande textilytor (främst i MIT-huset och Universitetsklubben, samt Hus K).
- Ökade kostnader för källsortering (förändrade lagkrav).
- Utökning av antalet vilrum.
- Indexuppräknings (3,43 procent).

6.5 Lönekostnadspåslag

Inom Umeå universitet görs ett lönekostnadspåslag (LKP) på lönekostnader. Lönekostnadspåslaget innehåller lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalspremier för pension samt andra avsättningar som särskild löneskatt med mera. I tabell 21 framgår nivåer för lönekostnadspåslag för samtliga åldersgrupper.

Tabell 21. Nivåer för lönekostnadspåslag år 2025.

Åldersgrupp (Personer födda mellan)	Budget 2025	Budget 2024	Ökning 2025 (procentenheter)
1988--	56,58%	56,58%	0
1966–1987	56,22%	54,72%	1,5
1959–1965	55,22%	54,72%	0,5
1956–1958	49,63%	49,13%	0,5
1938–1955	37,35%	36,85%	0,5
--1937	15,93%	15,43%	0,5

De ökade nivåerna av lönekostnadspåslaget år 2025 baseras på införandet av Kåpan Flex som är en del av det statliga tjänstepensionsavtalet som alla statligt anställda har. Införandet sker redan från år 2024 och berör flertalet anställda, samt innebär att Umeå universitet varje månad betalar in motsvarande 1,5 procent av lönen för anställda födda 1966–1987 och 0,5 procent av lönen för anställda födda före 1966. Införandet innebär en årligt ökad kostnad till Statens pensionsverk (SPV) och nivåerna på lönekostnadspåslaget ökar därför i motsvarande omfattning år 2025.

Enligt den sammanställning som Sveriges universitets- och högskoleförbund har tagit fram över procentsatsen för lönekostnadspåslag vid 32 lärosäten år 2023, placerar sig Umeå universitet i mitten av dessa. Genomsnittet för rapporterade lärosäten i sammanställningen uppgick till 55,0 procent år 2023 (2022: 55,2 procent).

Det är tydligt att den höjning av lönekostnadspåslaget som görs 2025 inte är tillräcklig för att kunna finansiera pensionsavgifterna. Inför år 2026 kommer därför en ny analys att genomföras för att undersöka hur mycket nivån för LKP behöver höjas.

Bilaga 1

Sammanställning av fördelade anslag år 2025 till fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket, samt Övrigt universitetsgemensamt

I tabellen nedan redovisas de samlade anslagsmedel som verksamheterna vid Umeå universitet erhåller år 2025.

Förutom anslag finansieras Umeå universitets verksamhet med bidrag, avgifter och andra ersättningar, samt finansiella intäkter. Tillkommer gör också medel för särskilda utgifter som finansieras via anslag 2:64 (t.ex. praktisk forskning, kompletterande utbildningar, vidareutbildning av obehöriga lärare, medel för innovationskontor) och ersättning enligt ALF- och TUA-avtalet.

	UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ 2025			FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ 2025			UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER 2025					TOTALT TILLDELAT ANSLAG
	Tilldelat anslag GU	Särskilda medel ^{1.)}	TOTALT GU	Tilldelat anslag FO	Särskilda medel ^{4.)}	TOTALT FO	Tilldelat anslag	Gemensamma lokaler	Lokalvård gemensamma lokaler	Förvärv	TOTALT UGEM ^{2.)}	
Enhet: Tkr												
Humanistisk fakultet inkl. Arcum	164 646	2 860	167 506	124 335		124 335	0	0	0	0	0	291 841
Samhällsvetenskaplig fakultet inkl Idrottshögskolan	464 229	0	464 229	227 334	1 034	228 368	0	0	0	0	0	692 597
Medicinsk fakultet	524 551	17 293	541 844	372 740		372 740	0	0	0	0	0	914 584
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet inkl forsk inom AI	387 041	0	387 041	364 714		364 714	0	0	0	0	0	751 755
Lärarhögskolan	175 596	4 808	180 404	56 310		56 310	0	0	0	0	0	236 714
Universitetsbiblioteket (UmUB)	0	2 668	2 668	0		0	81 342	55 516	4 519	71 135	212 512	215 180
Universitetsförvaltningen	0	1 692	1 692	0		0	254 879	18 428	1 776	0	275 083	276 775
Övrigt universitetsgemensamt ^{3.)}	0	7 188	7 188	184 348		184 348	124 406	25 174	1 190	0	150 770	342 306
Summa	1 716 063	36 509	1 752 572	1 329 781	1 034	1 330 815	460 627	99 118	7 485	71 135	638 365	3 721 752

^{1.)} Anslaget får användas för utgifter vid universitetet för särskilda medel (anslag 2:65), vilka för UMU's del avser decentraliserad utbildning (Medicinsk fakultet, Universitetsförvaltningen samt Övrigt universitetsgemensamt), bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuséet (Humanistisk fakultet), Lärarutbildning i minoritetsspråk (Lärarhögskolan), Idébanksmedel (Umeå universitet Holding AB), medel till sjukhusfysikerutbildning (Medicinsk fakultet) samt medel för stärkt studenthälsa (Universitetsförvaltningen). I anslaget ingår även medel för korta kurser som ingår i Övrigt universitetsgemensamt för senare fördelning. I anslaget ingår även 7 194 tkr för HST/HPR inom ramen för det särskilda åtagandet angående decentraliserad utbildning.

^{2.)} Medel fördelade till universitetsgemensamma funktioner finansieras via debitering av fasta procentsatser till fakulteter, Lärarhögskolan, UmUB och Universitetsförvaltningen.

^{3.)} Inkl. Internrevision.

^{4.)} Särskilda medel för forskningsanknytning av polisutbildningen med 1 000 tkr uppräknat med index (3,43%) år 2025.